

Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában, hiszek egy Isteni Örök Igazságban, hiszek Magyarország feltámadásában! Amen.

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDÚFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 54. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TŐL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 11.— PENGO.
HAVONTA 3 P 80 FILLER.

16 OLDAL KER. POLITIKAI NAPILAP XLVII ÉVFOLYAM 116 SZÁM

A nemzeti politika debreceni seregszemléje

A háborúban álló nemzetek erőfejlesztéséhez, harci felkészültségéhez a legfontosabb követelmény az, hogy biztos és szilárd kormányzati és politikai rendszerre támaszkodjanak. Az egységes politikai irányítás sürgős feladatát egy népre az erőt, a teljesíthetőséget, a harcra való készséget és az itthoni helyzetben egyaránt, kifelé pedig tekintélyt biztosít még az ellenségek szemében is.

Megafelháttalan igazság ez: a győnyörűen igazolódott be a három és fél éves háború folyamán is, hiszen a tengely és a hozzá csatlakozó harmadik nagyhatalom, Japán világraszóló győzelmeit egységes és jól bevált politikai rendszerüknek köszönhetik. Ezekben az államokban szinte a régmúlt idők dőre vész a politikai pártoskodás, széthúzás átkos emléke és ma már elképzelhetetlen, hogy ezek a népek mást akarjanak, mint vezéreik, akik megfontolatlan egységbe kovácsolták tetteiket és cselekedeteiket népeik millióit.

Magyarország is abban a szerencsés helyzetben van immár egy évtized óta, hogy megdöbbentően egyenes politikai irányvonalon halad a háború kelles közepén is a népi, nacionalista, keresztény és szociális kormányzati politika jól megalapozott útján. Ez a magyar nemzeti politika ma már minden kitéve a letűnt és elforgészólódott pártok ostromának, rácsáló és bomlasztó rombainak, nincs pedig azért, mert a vezetők elhivatottsága, rátermettsége egységes táborba tudta felsorakoztatni a magyarság egyetemének túlnyomó nagy többségét. A nemzeti célok szolgálatára, a belső gazdasági, szociális, pénzügyi és kulturális tennivalók tervező és fokozatos kimunkálása biztosította ennek a magyar politikai rendszernek állandóságát. Ez az a politika, amely az első világháborút követő összeomlásunkból való felemelkedés szimbolikus végvárából, Szegedről indult el s egy évtizedes liberális elhajlás után vitéz Gömbös Gyula kormányralépésével megdöbbentően, szilárd bástyájává vált a magyar államvezetésnek.

Ma ennek a magyar politikai gondolatnak végrehajtója és megtestesítője a Magyar Élet Pártja, az a hatalmas szervezet, amely nehéz belpolitikai küzdelmek után edződött értékálló és vált ennek a nemzetnek olyan megdöbbentően politikai szervezetévé, mint a németeknél a nemzeti szociálisták, vagy Olaszországban a fasiszták pártja. Ez a pártszervezet és a

lemi értékeink és társadalmunk legszeleesebb rétegeinek ebben a keretben való elhelyezkedése garantálja azt, hogy az ország kormányrúdjának irányítása jó kezekben van. Az a mérhetetlen felelősség, amely erre a pártra és ennek vezetőjére nehezedik, a mai történelmi megpróbáltatásokkal terhes időkben, megérdemli, hogy a magyarság bizalommal sorakozzon mögéjük és ott, ahol szükség van rá, vállaljon részt és osztozzon a nemzet érdekét szolgáló munkájukban.

Ma Debrecen és Hajdú vármegye magyarságának színéjére seregszemlére fog összejönni abból az alkalomból, hogy ebben az ősi városban üdvözölhetjük a hatalmas párt szervezetnek országos elnökét, vitéz Lukács Bélát és az ő törvényhozó munkatársait. Örökösvényű igazság az, hogy vezetők és vezetettek egymásra vannak utalva. A vezetettek, tehát a nép irányítói, a vezetőiktől várják az útmutatást, ők pedig a rájuk bízottak hangulatából, a velük való közvetlen érintkezésből győződhetnek meg arról, hogy a maguk elé tűzött feladatok megoldásában helyes úton járnak, munkájuk és törekvéseik a nép legszeleesebb rétegeinek megértésével és helyesléssel találkoznak. Ez a kölcsönös bizalom, a két tényező közötti szolidaritás biztosította a sikert és az előrehaladást a Magyar Élet Pártjának is. Debrecen és a Hajdúság népe ma tájékoztatást és útmutatást fog kapni a nagyválasztmányi ülésen elhangzó beszédekből a magyar élet minden számottevő problémájáról.

Feltornyosultak a magyarság gondjai. Egy harcban álló nép igényeit, szükségleteit sokkal nehezebb kielégíteni, mint normális békeidőben. Ilyenkor megkövetelték, korlátozások elkerülhetetlenek. De a helyes vezetés át tud hidalni minden nehézséget, ha a népből is átérzik az áldozatvállalás szükségességét. Ez a belátás a mi népünkben benne él, és pedig első sorban azért, mert tudja, hogy olyan rendszer vezet, amelyik az osztó igazság elvét alkalmazza és nem enged teret a nemzet testén élősködő parazitáknak arra, hogy kivételzéssel, háborús nyereséggel, vagy más aknamunkával gyengítsék a nemzet ellenálló erejét.

Ezekből az irányelvekből fog kapni részletekben tájékoztatást Debrecenen keresztül az egész ország népe, ehhez fog járulni annak az egyedül jogszármazó magyar politikai elvnek a meghirdetése is, hogy ez a győzelmes ország jövőjét. Ebből továbbra is a megalkuvást

Uj robbanó anyaggal bombázták a németek Londont

A Földközi-tengeren a német légi erő pénteken 18 ellenséges repülőgépet pusztított el — Kudarcba fulladt a szovjet partizánok ejtőernyős kísérlete — Propagandafogásból feloszlatták a kommunista internacionálét

Berlin, május 22. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti arcvonalról:

A kubáni hídfőnél a pénteki nap nyugalomban telt el, ellenben a Donec középső folyásánál, Lisszicsanszktól északnyugatra a bolsevisták folytatták támadásaikat a német átlások ellen. A bolsevista csapatokat több órán át tartó elkeseredett küzdelemben az egész vonalon visszaverték. Az egyik német rohamgyűjtemény 13 ellenséges páncéloskocsit elpusztított jelentette. A bolsevisták a Donec középső folyásánál végrehajtott pénteki vállalkozásaikban 50 páncéloskocsiból 43-at elvesztettek. 11 másik harcokcsit a német gránátosok gyalogsági ágyú és páncéloselhárító ágyú pusztítottak el.

A másik bolsevista támadás a

keleti arcvonal középső szakaszán omlott össze, Szuchnicsitól délnyugatra. A német gépfegyverek zárótüze megállította a bolsevista zászlóalj rohamát, mielőtt azok az arcvonalszakasz előterének akadályait elérték volna.

A Moszkva vidékén mutatkozó bolsevista támadási tervek kialakulásával egyidőben a német arcvonal háta mögött nagyobbarányú partizánvétekenység mutatkozik és valószínű, hogy a bolsevisták ezeket ejtőernyős szakaszok segítségével egységesen szervezték meg. A különleges német csapatoknak mégis sikerült jelentékeny arcvonalszakaszt megtisztítaniuk ezektől a bandáktól, úgyhogy a német utánpótlást nem fenyegeti többé veszély. (MTI)

A Halász-félsziget vizein elsüllyesztettünk egy 4000 tonnás ellenséges kereskedelmi hajót. A Földközi tengeren légi hadi erőink pénteken 18 ellenséges repülőgépet pusztítottak el. — Gyors német harci repülőgépek vadász kísérettel napközben támadták eredményesen a Máltaszigeten lévő brit repülő támaszpontokat.

Az ellenség repülői napközben behatoltak a Német öbölbe. A lakosságnak veszélyesek voltak. Wilhelmshafen és Emden városában nagyobb károk keletkeztek. Vadászipülőink, valamint a haditengerészet és a légi haderő légvédelmi tüzei 17 gépet lőttek le a támadó négy motoros bombázók közül. A légiharcban két német vadászgép elveszett. A nyugati megszállt területek ellen intézett támadáskor az ellenség négy repülőgépet veszített.

Gyors bombázóink a szombatira virradóra megtámadták London területének és a déli tengerpartnak egyes katonai célpontjait. Egy gépünk oda veszett.

Magános ellenséges repülőgépek az éjszaka folyamán zavaró repüléseket végeztek Nyugat- és Északnémetország felett. (MTI)

O'asz hadijelentés

Róma, május 22. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 1092. sz. jelentése így szól:

A tunéziai partok közelében éjszakai bombázóink megármadtak egy ellenséges hajókísérettel. Egy több mint 5000 tonnás kőolajszállító hajót és egy gőzöst elsüllyesztettek, egy másik hajót, amely valószínűleg petróleumot szállított, bombatalálatok értek és kigyulladt.

Német csatarepülőgépek bombázták a máltai repülőtereket, hatalmas tüzeket okoztak. A kísérő vadászgépek két angol repülőgépet lelőttek.

Az ellenséges légi alakulatok a Messinai szoros, továbbá Szicília, Szardínia és Pantelleria helységeit támadták. Jelentékeny kárt tettek a lakónegyedekben Messinában és Iteggiódi Calabriában, ahol egy bomba felbomlását egy gyermekmenhelyet. Az ellenség 27 repülőgépet veszített, 19 gépet az olasz és német vadászipülő lőttek le, nyolcat a légvédelmi tüzés, közölük kettőt a szardíniai légvédelem, hármat a pantelleriai, hármat pedig a messinai légvédelmi tüzés pusztított el. (MTI)

A szovjet legutóbbi állászó propagandája: feloszlatva a kommunista internacionálét

Stockholm, május 22. (Német Távirati Iroda.) Mint a moszkvai rádió jelenti, a kommunista internacionale végrehajtóbizottsága feloszlatva a kommunista internacionálét, mint a kommunista mozgalomnak az egyes államokban működő vezető központját. Az antifasiszta országokban működő kommunista internacionale szerveit felmentették eddigi kötelezettségeik alól és utasították őket, hogy az illető állam kormányát minden erejükkel támogassák a Hitler elleni háborúban.

Berlin, május 22. A Német Távirati Iroda diplomáciai munkatársa írja:

A kommunista internacionale feloszlatása a bolsevisták legnagyobb szabású propagandatényének tekintendő, amire eddig

Ejtőernyős lekecsátott partizáncsoportokat semmisített meg a német haderő

Berlin, május 22. A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távirati Irodának. A védőerő főparancsnoksága közli:

Lisszicsanszktól északra és Szuchnicsitól délnyugatra a helyi szovjet támadások részben közelharcban, az ellenségre nézve súlyos veszteséggel megsemmisítettük. A légi haderő szüntelenül támadó bukó harc- és

csatarepülőgépekkel támogatta a hedsereg védelmi harcát.

A középső harci szakasz mögöttes területén szétromboltunk 15 partizán tábor. A barakkokat elpusztítottuk és nagy zsákmányra tettünk szert fegyverben és készletben.

A keleti arcvonal többi részén csupán kölcsönös járőr- és rohamcsapatvétekenység volt

nem ismerő, keresztény, nemzeti szellemben, a magyarság megerősítésének munkájával fogja építeni a háború utáni győzelmes ország jövőjét. Ebből továbbra is a megalkuvást

ben a tudatban és várakozásban köszönti Debrecen és a Tiszántúl magyarsága vitéz Lukács Bélát, a Magyar Élet Párt országos elnökét. (dr. —y.)

100%-os tiszta puplingek nyers és különböző finom színekben Kiss úridivat Aiföldi-palota

Sztalin vállalkozott, röviden szólva nagyarányú manőver, — mért a bolsevizmus nemzetközi kötel-kének elszakítása azzal járna, hogy maga a bolsevizmus alól húzza ki a talajt. De erről nincs szó. Az intézkedés célját csak sejteni lehet Sztalinnek ama törekvéséről, hogy

a bolsevizáló hadjáratot még az eddiginél is jobban fokozza, anélkül azonban, hogy kifelé vállalná érte a felelősséget és ugyanakkor népjogi, illetve államjogi tekintetben bizonyos mértékben udvarképpessé tegye törekvéseit. (MTI)

Churchill a hosszú háborúról

Amsterdam, május 22. (Német TI.) Mnt a brit hírszolgálati iroda jelenti, Churchill a Fehérházból a washingtoni brit nagykövetségre tette át szállását. Ezzel kifejezésre akarja juttatni, — mondja a közlemény — hogy rövidesen véleges határozatok várhatók. A brit nagykövetség személyzetét előtt Churchill a többek között kijelentette, semmi oka

sincs, hogy ne számoljanak hosszú háborúval. Arra sines ok, hogy „várakozni szatulással” számoljanak. A brit hadsereg a megszegyenítő tobruki és singapuri vereség után ismét a színen. Ezidő szerinti minden jól megy, de a nagykövetség személyzetének fel kell készülni a reá váró nagy munkára. (MTI)

A szoviet támaszpontok átengedése Amerikának befolyásolná a japán-orosz viszonyt

Tokió, május 22. (Német Távirati Iroda.) A kormány szóvivője a külföldi sajtótudósítók érkekezletén kijelentette, hogy azokkal a hírekkel kapcsolatban, melyek szerint az amerikaiak állítolag a keletázsiai szovjet támaszpontok átengedését követelik, nincs semmiféle

támpont arra nézve, hogy a híresztelésekből valami is igaz volna. A szovjet repülőterek és támaszpontok átengedése Japán ellenségeinek természet-szerűleg súlyos következményekkel járna a japán-orosz viszony alakulására. (MTI)

Sztalin két és fél órán keresztül némán hallgatta Roosevelt leveleének fordítását

Stockholm, május 22. (Német TI.) A Svenska Dagbladet jelenti, a Columbia Broadcasting Company rádiótársaság moszkvai tudósítója nyilatkozatot szerzett Daviestől, aki Roosevelt üzenetét vitte Moszkvába. Davies kijelentette, hogy csütörtökön este 9 órától fél 12-ig volt Sztalinnál.

semmit, de elmondhatja, hogy igen hosszú volt és Sztalin nyomban oroszra fordította. Sztalin némán, minden megjegyzés nélkül hallgatta meg a lefordított levelet, majd kijelentette, hogy néhány nap múlva érintkezésbe lép Davissal. Lehetséges, — mondotta végül Davies — hogy Sztalintól választ viszek Rooseveltnek. (MTI)

Nagy károkat okozott Londonban az új német robbanóanyag

Stockholm, május 22. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A Svenska Dagbladet londoni tudósítója hosszabb cikkben foglalkozik a legutóbbi német légitámadásokkal, amelyeket London ellen hajtottak végre. A stockholmi lap megállapítja, hogy a német léghaderő egészen rendkívül nagy robbanóerejű bombákat használ. A katonai szakértők véleménye szerint a kétségtelennek látszik, — hogy a németek egy új, óriási teljesítményű robbanóanyagot fedeztek fel. Különösen az elmúlt vasárnap végrehajtott légitámadás okozott megdöbben-

tó károkat. A tudósító továbbá megállapítja, hogy a német légitámadások igen nagy kárt okoztak az angol fővárosban. Egy héten át rémületben tartották London lakosságát és így az egész angol haditermelés megsínylette. Eppen ezért illetékes hatóságok azon gondolkodnak, hogy megszüntetik a riasztást. A másik felfogás szerint a rádió befejezését hajnal előtt nem fogják jelezni a akosságnak. Így legalább a légvédelmi plincékben nyugvóra térhetnek. (NST)

Stockholm, május 22. Mnt az az angol hírszolgálat jelenti, szombaton hajnalban Londonban légiiradó volt.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

BRIT REPULÓK TÁMADTAK MEG EGY SVÉD HAJÓT

Stockholm, május 22. (Stefani.) A Hispania svéd hajót, amely ma Götteborgba érkezett, az úton brit repülőgépek támadták meg. Torpedó lövéseik célt tévesztvén, az angol repülőgépek géppuskatűzzel árasztották el a hajót, azonban szerencsére senki sem sebesült meg. A hajó fedélzetén is csak jelentéktelen károk keletkeztek. (MTI)

AMIT A CSEHEK ROSSZ NEVEN VESZNEK

Zürich, május 22. (MTI) A Basler Nachrichten londoni tudósítója megállapítja: „nem Oroszország az egyetlen kő a lengyel és a csehek összefügésében, hanem Magyarország is jelentős szerepet játszik ebben az összefügésben. A „csehszlovák” kormány hivatalosan is hadállapotban van Magyarországgal és a csehek rossznéven veszik a lengyel kormánytól, hogy nem üzenték meg nek is formálisan a háborút Magyarországnak.”

A Bund londoni levelezője hasonlóképpen ír: „A lengyelk sohasem üzenték meg a háborút Magyarországnak s az érzelmi és hagyományos kapcsolatok elegendők voltak arra, hogy a politikai kötelékeket ne szakítsák meg sohasem teljesen. Ezzel szemben a csehek, miként a németeket, magyar szomszédait is ősi ellenségeknek tartják.”

HAZAUTAZOTT A BOLGAR VEZÉRKAR FŐNÖKE

A MTI jelenti: Lukas Konstantin altábornagy, a bolgar királyi vezérkar főnöke, aki Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédevezérkar főnöke multévi látogatásának visszonzására kedden Budapestre érkezett, ötnapi tartózkodás után Banoff ezredessel és Bratancoff alezredessel együtt szombaton reggel 9 órakor kíséretének tagjaival külön repülőgéppel visszautazott Szófiába. Vele ment Hatz Ottó vezérkari alezredes, a szófia magyar követség katonai attaséja is, aki a bolgar vezérkar főnökét magyar országi útjára elkísérte.

Hungaria Filmszínház
Vasárnap és hétfőn! A bűn és önfeláldozó szerelem harca!
Külvárosi órszoba
Főszereplők: Karády Katalin, Nagy István, Csontos Gyula.
Előadások: vasárnap 3, 5 és 7 órakor, hétfőn 5 és 7 órakor.

A POLLO
Előadások: 11-től 1-ig, fél 4, fél 6 és fél 8 órakor.
Két régi udvarház modern fiataljainak szerelmi csalája:
Négylovas hintó
Szemere, Hajmássy, Turay, Mály, két Pethes, Vizváry, Kürthy, Ölvöldy, Mihályi és Bihary a főszerepekben.
A legötletesebb zenés magyar vígjáték.

Csokonai Színház
Vasárnap és hétfőn hétfő-estén
Nők harca
Nagyszerű zenés játék!

Meteor mozgó mozora
Vasárnap: délelőtt 11, délután 3-5-7 órakor; — Hétfőn: 3-5-7 órakor utoljára!
EMIL JANNINGS világhírű filmóriása:
Krüger apó
Kedden szünet. Szerdán és csütörtökön ZARAH LEANDER várya-várt filmje: „AZ ASSZONYSZIV”

Nagy sikerrel zajlott le az Onkentes Munkaszolgálat egyetemi ünnepéye

Szombaton délután 4 órakor a Tisza István Tudományegyetem Auditorium Maximumában az Egyetemi Onkentes Munkaszolgálat Főparancsnoksága tájékoztató előadásokban ismertette a munkaszolgálat célkitűzéseit és eddigi eredményeit. A Debreceni Egyetemi Ifjúság (DEI) rendezésében megtartott ünnepélyt D. dr. Kállay Kálmán professzor nyitotta meg. Beszédében az onkentes munka jelentőségéről és az áldozattal való felkészülésről beszélt. A legidősebb élményközlő állította a hallgatóság elé. Az ezredes szavai szintén lelkes tapsokkal kísérte a hatalmas természet zsűfőség megőllő előkelő közönség. A női munkalábórok életét Varga Mária volt msz. ismertető és frappáns kepel rajzolt az előadás nyomán egyre telkesedőbb leányserg előtt. Színes beszámolója rendkívüli tetszést váltott ki s ugyancsak nagyszerű volt Agárdy Ilona v. táborvezetőnk, aki a vidéki csángófalvakban végzett munkára emlékezett vissza. Dr. Sóvago Gábor emlékező beszámolója a munkaszolgálat műszaki, honvédelmi, öntudatosító eredményeit foglalta össze s különösképpen megemlíti a különböző munkakörökkel kapcsolatos tapasztalatokat. A munkaszolgálatos egyenruhában öltözött leányok és ifjak hírverése nemcsak az egyetem, hanem a középiskolák leány- és fiatalulói között is hatalmas érdeklődést váltott ki és megnagyjantóan szolgálta az EOM szócsekkör, sokirányú, jó munkáját.

Halálra ítélték a rablógyilkost, aki megölte egy vasuti őr feleségét
Kecskemét, május 22. (MTI) A kecskeméti törvényszék rögtönítélő tanácsa Horn József 50 éves fűszerkereskedőt rablógyilkosság büntette miatt kétél általi halálra ítélte. Horn József május 10-én az elsőfőtétele ideje alatt embertelen kegyetlen séggel megölte és kirabolta Koltai Józsefné 58 éves homokszentőrcin asszonyt, egy vasuti őr feleségét.

Halálra ítélték a rablógyilkost, aki megölte egy vasuti őr feleségét

Horn előző este látogatásban járt Koltaiéknál és megtudta, hogy nagyobb összegű pénzt tartanak kéznél házvárásiára. Másnap, amikor Koltai József a szomszédos állomáson teljesített szolgálatot, az őriházban egyedül lévő asszonyt megfojtotta, majd vasvillával átszúrta.

A bíróság az ítélet kihirdetése után kegyelmi tanácsa alakult st.

A nagy téli csata debreceni hőse

A nagy téli csata során tüzeink is számtalanszor jutottak abba a helyzetbe, hogy puskás kötelékeket szervezve gyalogharoban, elkésereget, kézilásban mutaták meg hősiességüket.

tört a már nagy bolsevista erőkel megszállott Andrejevka. Bár a támadáshoz saját géppuskáin kívül egyéb nehéz harceszközökkel nem rendelkezett, rohamra oly lendülettel volt, hogy vállalkozását siker koronázta. Ezzel megakadályozta az ellenség további előretörését s megmentette a súlyos helyzetben elkésereget harcokat vívó hanvédhadtestet attól, hogy a hátába nagy elenséges erők törjenek.

Nemes Koós György százados, úteparancsnok, már 1943. január 14-én a storozsevojei Don-könyűkben vívott harcokban kitűnt ezekkel a nemes erényeivel. Amikor az említett helyen az ellenség hatalmas erejű támadással elnyomta a számbeli legösszehasonlíthatatlanul gyengébb gyalogkötelékeket és saját tüzésérgi mozdonyállásaink hátába kerülve egyfelől a még álló gyalogságunk szárnya, másfelől pedig Oskino község felé támadott, Koós százados a visszavonuló gyalogságból, valamint tüzeinkből új ellenálló csoportokat szervezett ezekkel megszállotta az Oskino melletti dombokat és nyomban tűz alá vette az előretörő bolsevista tömegeket. Ez a helyzet gyors felismeréséből eredő a nagy eréllyel végrehajtott elhatározás tette lehetővé hogy az Oskinóban gyülekező csapatok megkapaszkodjanak és szembeálljanak az ellenséggel s így a védővonal még álló szárnya a később elrendelt visszavonulásig helyén maradjon: másfelől két már elveszettek létszó löveg tüzelőállásból kivonva rendelkezésre álljon a további harcokra. Január 15-én ismét rendkívül kiünte magát Koós százados. Ekkor Andrejevka község birtokbavétele volt a célja, hogy ott szilvós védelmet kifejtsen megakadályozzák az ellenségnek az egyik honvédhadtest hátába való előretörését. Aközse visszavételére Koós százados vállalkozott. Az osztályból alakított két századdal vakmerően be-

Érdekesnek tartjuk megemlíteni hogy a fenti hivatalos jelentésben között nemcsak Koós György százados debreceni származású. Édesatyja id. Koós György, a debreceni kir. járásbírósság nyugaladjával egyült jelenleg is Debrecenben él. Koós György százados középiskolai tanulmányait a debreceni református gimnáziumban végezte, ahol már korán kitűnt sporttehetségével. Különösen mint vívó aratott sok és értékes győzelmet. Eretségén után a Ludovikára került, ahol szintén sok sportdicsőséget szerzett. A fiatal százados a közölt hivatalos jelentés szerint kint a harcok téren is ebecsülettel megállotta a helyjét és újab dicsőséget szerzett a magvarsónak.

Vígyszínház
Ma és hétfőn utoljára a színpadon filmje:
Mária nővér
Jávör Pál, Szörényi Eva, Svéd Sándor, Mály Gerő stb. a fő szerepekben.
Előadások: vasárnap 3, 5 és 7 órakor, hétfőn 5 és 7 órakor.

Ma délelőtti...
A Magyar...
A nagyv...

A Magyar...
A nagyv...

CSE...
Rend...
G...
Telef...

Ma délelőtt 11 órakor lesz a Magyar Élet Pártja nagyválasztmányi ülése az Arany Bika disztermében

Országos érdeklődés előzi meg vitéz Lukács Béla miniszter és Tasnády Nagy András házelnök beszédét

Ma délelőtt 9 óra 40 perckor érkezik Debrecenben az a különjárat, amellyel vitéz Lukács Béla miniszter, a Magyar Élet Pártja országos elnöke és Tasnády Nagy András házelnökkel az élén 50 országgyűlési képviselő jön Debrecenbe a Magyar Élet Pártja debreceni és hajdúmegyei szervezeteinek nagyválasztmányi ülésére. A minisztert és kíséretét a pályaudvaron Szilassy László főispánnal az élén 50 országgyűlési képviselő fogadják. A miniszter és kísérete az ülést előtti Szilassy László főispán lakásán tesz látogatást. A nagyválasztmányi ülés pontosan 11 órakor lesz az Arany Bika disztermében.

Szózat elnevelésével kezdődik, majd Szilassy László elnök, főispán mond megnyitó beszédet. Ezután Nagybákay Antal Debrecen országgyűlési képviselője szólal fel, majd dr. Tasnády Nagy András, a képviselőház elnöke, a hajdúszoboszlói kerület országgyűlési képviselőjének nagyszabású beszéde következik. Ezt követően vitéz Lukács Béla miniszter, országos pártelnök általános érdeklődéssel várt beszédében részletes tájékoztatást ad a belpolitikai kérdésekről és a külpolitikai helyzetéről. Az előző záróbeszéd után a Himnusz elnevelésével végződik a nagyválasztmányi ülés. Debrecen és Hajdú vármegye közönsége részéről impo-

zans érdeklődés nyilatkozott meg a nagyválasztmányi ülés iránt, úgyhogy vasárnap reggel a környékbeli városokból és községekből hatalmas küldöttségek érkeznek az ülésre. A környékbeli törvényhatóságokból a főispánok és polgármesterek is bejelentették részvételüket. Vasárnap délután vitéz Lukács Béla miniszter és a fővárosi politikai élet vezetői részéről látogatást tesznek a Magyar Élet Társaságának Arany Bika feleletlen levő helyiségében, ahol Debrecen törvényhatósági bizottságának párttagjai igen nagy számban gyűlnek majd összes hosszas megbeszélésekre.

Püspök-Gyógyfürdő

Nagyvárad mellett.

600 év óta használják eredménnyel a 43 C. kénés, rádiumos hőforrásait reuma, köszvény, ischias, trombozis, izületek és izmok csúszos bántalmánál, mindenféle női betegségeknel. ISZAPFÜRDŐ, forró iszappakolások. Díjmentes prospektus. BÉKEBELI ELLÁTÁS.

Erdély egyetlen hullámfürdője.

Ifjú Horthy Miklós magas kitüntetése

Budapest, május 23. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur Öfóméltósága a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére ifjabb vitéz nagybányai Horthy Miklós rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Magyar Uszó Szövetség elnökének a magyar sportélet érdekében kifejtett tevékenységével szerzett kiváló érdemei elismerésül a Magyar

Erdemrend középkeresztjéhez a csillagot adományozta. A magas kitüntetés áttaiános örömet és meglepedést keltett. A magyar társadalom, a sportközönség hatalmas tömege jó ismeri és tudja, hogy ifjú Horthy Miklós mily sokat tett a magyar sport érdekében, az úszósport fejlesztéséért és úgy külföldön, mint idehaza lankadatlan szorgalommal dolgozott a magyar sport fejlesztéséért.

Kállay miniszterelnök vasárnap Aldebrön beszél

Budapest, május 22. Kállay Miklós miniszterelnök országgyűlési képviselői minőségében vasárnap választókerületébe utazik, ahol az egri járásban lévő Aldebrön községben beszédel mond. A község holnap ünnepi fennállásának 200. évfor-

dulóját a miniszterelnök részvesz az ebből az alkalomból megtartandó ünnepségen, valamint a Hősök Emlékművének megkoszorúzásán. Kállay miniszterelnök a koszorú elhelyezése után szöaj fel és intéz beszédet a község polgárságához.

Kreybig Lajos nagyértékű előadása a „Tiszántúli tervről“

Nagyérdékességű mezőgazdasági előadást tartott tegnap délután a Déri Múzeum disztermében dr. Kreybig Lajos kísérletügyi főigazgató nagyszámú érdeklődő közönség előtt.

Gróf Dessewffy Aurél, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke mondott előadás előtt megnyitó szavakat. Udvozolta a megjelent előkelőségeket, Szilassy László főispánt, dr. Kölcsey Sándor polgármestert és a szépszámú jelenlevő gazdaságtársadalmat. Majd felkérte az illusztris szakembert a nagyszabású gazdasági előadás megtartására.

Ha visszaemlékeznek az idősebb gazdák — kezdte a „Tiszántúli terv“-ről tartott előadását dr. Kreybig Lajos — tudhatják azt, hogy a többtermelés gondolata legelőször az 1920-as évek elején került felszínre. Akkor azonban még nem gondoltak arra, hogy a többtermelés csak akkor valószínűsíthető meg jövedelmezően, ha a termelést okosra és szakemberek végzik. Az állam eddig is igen sok áldozatot hozott a többtermelés érdekében, az eredmény azonban eddig majdnem ugyanaz, mint 30-40 évvel ezelőtt.

A többtermeléssel kapcsolatosan a három legfontosabb követelmény a mezőgazdasági jövedelmezőség szempontjából a technika, fogasztási térben való beilleszkedés a helyes árpoltika. A tiszántúli tervet csak akkor lehet megvalósítani, ha ismerjük azokat az adottsá-

gokat, amelyek a növény és természeti igényeknek megfelelnek. Ennek a tervnek a megoldására több feladatkör tisztázására és ismeretére szorul. Ismerni kell az éghajlati adottságokat, az időjárás befolyását a talajra és növényre s tudnunk kell azt is, hogy az illető vidék csapadékmennyisége megfelelő-e a növénynek és a talajnak, amely vidékenként más-más arányban adja át a csapadékot a növénynek. Tulajdonképpen az egész művelést a talajnak a vízgazdálkodás céljából és a talaj hőgazdálkodásának céljából végezzük. Különböző talajoknak más és más a hőkapacitásuk.

A másik feladat — úgy mond — hogy megismerjük a talajadottságokat, talajtulajdonságokat. Meg kell állapítanunk a talaj értékét a mélységek felé is, mert a növény gyökere néha két méter mélységig is lehatol. A talaj kémiai állapotát meg kell mérni, ha mélyre is lehatol. Fontos az is, hogy a talaj vízgazdálkodása jó legyen. Ezeknek megfelelően hasznosíthatjuk aztán a talajt, gondosan megállapítjuk, a talajon melyik növény termesztése a legajánlatosabb. Egyes tájegységekre ugyanazok az irányelvek a termelésre vonatkozólag. A Tiszántúli termelési tájegységeiben a növénytermesztési irányok egyeznek.

Erdekesen változta ezután az előadó a kísérleti gazdaságok tervét, melyet az állam ugyan csak a többtermelés szolgálataiban kíván beállítani.

Gyógyhaskőfők princesszfűzők, gumiharisnyák, bőrkesztyűk **Szenássy és Dakunál** Kossuth-utca 2. szám.

Kéz a kézben haladjunk a magyar feltámadás utján

Ifjú Horthy Miklós rádióüzenete a brazíliai magyarsághoz

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A magyar rádió tengerentúli irányított rövidhullámú műsora keretében szombaton éjszaka közvetítette ifjabb nagybányai vitéz Horthy Miklós rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter rádióüzenetét a Brazíliában élő magyarsághoz. A rádióüzenet a következőket tartalmazza:

— Midőn a nap melege új életet varázsol a magyar róna legkisebbik fűszálába is, fájó szívvel gondolok az örök virágzás és a természet annyi szépségével megáldott Brazíliára és az ott eltöltött boldog időkre. De most, midőn az ottlétem vége felől származó emlékeim kezdenek a feledésbe merülni, ismét hiszek abban, hogy a rendkívüli világégés és dúlás után megint csak meg fogjuk találni azt a közös utat, amely a nemzetünk és a Tieteket magába ölelő világréz közötti kapcsolatokat újra való felvételét és reális kiépítését célozza.

— Az idők, melyeket ma átélünk, a legnagyobb válságot jelentik, amit az emberiség valaha is átélt. Az ilyen időkben a kis lélekszámú, fizikai vagy legerősebb erők tekintetében gyengébb nemzetek sorsa természetesen nem kizárólag önmagukon fordul mg. A kis neimze-

tek nem húzhatják meg magukat a történelem árnyékában s talán gyakran azzal mentik meg pusztá létüket, amit a legszívesebben elkerültek volna. Veszélyeket és áldozatokat a sors kényszerűsége folytán kell magukra vállalniok. De éppen a kis nemzeteknek — a lehetőségek határain belül — olyan magatartást kell tanúsítaniok, hogy a világ megbecsülését kivívják és bebizonyítsák az emberiségnek, hogy szükség van rájuk és közreműködésükre.

— Ezeréves történelmünk folyamán a keresztény civilizációért hozott nagy áldozatainkat, melyeket a keletre jövő betöréseknek Európától való távoltartásával hoztunk, a nyugati nemzetek nem igen ismerték el. — Ennek oka pedig az volt, hogy ők éppen a mi áldozataink révén nem jutottak soha abba a helyzetbe, hogy a civilizációt elpusztító hadak felettségével közvetlenül találkoztak volna. Ennek köszönhetik, hogy ők nagygyá és hatalmassá fejlődhetek, mi pedig lélekszámban, anyagi erőnkben és a világ figyelmét annyira felkeltő monumentális kultúralkotásokban kisebbek és szegényebbek maradtunk.

— A jövőbe és hivatásunkba vetett hitünk mindenek ellenére más népeknél soha nem tapasztalt elemi erővel él ben-

nünk és mutatkozik meg egész történelmünk folyamán. Talán nincs még egy népe a világnak, melyet annyiszor akartak eltemetni, mint minket, mi pedig ismételtén kiragadtuk magunkat a homályból és a pusztulásból és megfeszített erővel foglaltuk el a bennünket megillető helyet a történelem színpadán.

— A történelem pedig már megtanított bennünket arra, hogy mindig a saját bűneink buktattak el bennünket, úgy viszont a saját érenyeink voltak azok, melyek mindig újra és újra felemeltek. Most, midőn nem csak hazánk, hanem az emberiség és az egész világ civilizációja forog kockán, arra kérlek Benneteket, ne gyűlölködjünk egymással se külföldön, sem itthon, hanem tartunk össze és kéz a kézben haladjunk a magyar feltámadás útján!

A LONDONI ÉS A TOKIOI TÖRÖK NAGYKÖVET ANKARÁBAN

Istanbul, május 22. Orbay londoni török nagykövet jelentéseivel véget Ankarába érkezett. Jelenleg Ankarában időzik Feri Tek a tokiói török nagykövet is.

Jóna Mátyás a földművelésügyi minisztériumhoz nyert beosztást

Városhozta nagy örömet keltett az a hír, hogy Jóna Mátyás, vármegyei másodfőjegyzőt, tb. főügyészt Budapestre a földművelésügyi minisztériumhoz helyezték át. Jóna Mátyás már szolgálatára jelentkezett a minisztériumban, ahol a törvényelőkészítő osztályhoz került.

Jóna Mátyás 15 éven keresztül teljesített szolgálatot Hajdú vármegyében, ez alatt az idő alatt kollegáinak egyaránt megbecsülő szeretetét érdemelte ki. Egyike a vármegye legkitűnőbb tisztviselőinek, szaktudása és fáradhatatlan munkássága mindenki által ismertté tette. A minisztériumhoz történő áthelyezése kiváló érdemeinek elismeréseként könyvelhető el. Új munkakörét rövid időn belül el fogja foglalni. Előlépése szíves körökben nagy örömet keltett.

Zsolnai, Besztercei és saját gyártmányú

cserépkályhák, kandallók

nagy választékban kaphatók.

Rendelés előtt tekintse meg mintatermemet

melyben nagyszámú felállított legdivatosabb és fűtéstechnikailag legjobban megoldott kályha és kandalló között választhat.

Gönczy Gábor

kályhás-mester, Monti ezredes-utca 32. Atrakás, tisztítás, javítás. Telefon szám 38-90.

A tisztítási tervét — folytatta tovább — megállapítandó, hogy a különböző kultúr-pótványok a különböző tájegységeken, különböző tulajdonosoknál, milyen igényeket támaszt. A következő feladatkör — és ez a legfontosabb — ezeknek az adatoknak gyakorlatba való átültetése, mert nemcsak a talaj, növény és éghajlat játszik szerepet a többtermelésnél, hanem az ember is. Ezért van szükség a mezőgazdaságfejlesztési tervre, hogy az állam a tanácsot anyagilag támogassa.

Tizenhárom év munkáját ismertem — fejezte be előadását dr. Kreybig Lajos —, amellyel talán szolgálatot tettek a tisztítási gazdáknak. A nagy érdeklődéssel kísért értékes, tartalmas és szakszerű előadás után gróf Desseffy Aurél kamarai elnök mondott köszönetet. Az előadás különösen nagy érdeklődés váltott ki a megjelent gazdaközönség körében, amelynek élén ott volt Polgár István gazdasági főtanácsos és a debreceni gazdák színe-java.

Letartóztatták Hajduszoboszló város gyepmesterét

A hajduszoboszlói rendőrség igen érdekes bűnügyben fejezte be a nyomozást. Napokkal ezelőtt a rendőrség tudomására jutott, hogy Balogh József 34 éves gyepmester a múlt év decembere óta május 10-ig az állati bőrt saját céljaira fordította, illetve a közforgalom alól elvonta oly módon, hogy még decemberben egy lóbőrt eladott Cs. Nagy Máté tímármesternek, januárban és februárban pedig öt lóbőrt, két darab sertésbőrt és egy darab oszkóbőrt adott át Cs. Nagy Máté tímármesternek kidolgozás végett.

Török Károly, Cs. Nagy Károly és Erdős Imre hajduszoboszlói elpézeknek adta el. Végül május 10-én 10 darab sertésbőrt és nyolc darab gyalpas birka-bőrt készítettett ki saját céljára Cs. Nagy Máté tímármesterrel. Balogh József gyepmestert beismertő vallomása után beiktették a debreceni királyi ügyészség fogházába és dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró most hallgatta ki. Balogh József a vizsgálóbíró előtt is beismertő vallomást tett miután kihirdették előtte az előzetes letartóztatásáról szóló végzést.

Kiterjesztették a ponyvairodalmi megrendszabályozó rendeletet a régi ponyvaművekre is

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny május 23-án száma közli a minisztérium rendeletét, amely a rotációs és íves nyomó-papírosnak könyv, naplár vagy füzet előállítására való felhasználásáról kiadott rendeletet módosítja és kiegészíti. Emlékeztet, hogy a most módosított rendelet, amely általában a ponyvairodalmi rendelet név alatt ismeretes, az elmúlt év júliusában jelent meg. E rendelet célja annak megakadályozása volt, hogy a korábbi mennyiségben rendelkezésre álló papírtanyagot értéktelen, sőt a nemzeti érzés- és gondolatvilágára káros ponyvairodalmi termékek előállítására használják fel. A rendelet alá eső azokat a sajtótermékeket, amelyekre vonatkozólag a minisztérium terjesztési engedélyt nem adott, papírgyártás céljára be kellett szolgáltatni. Ez a rendelkezés azonban csak az 1938 december 21. napja után megjelent sajtótermékekre vonatkozott. Szükségesség mutatkozott a rendelet kiterjesztése az

1938. év előtt megjelent ponyvairodalmi termékekre is. Kiderült ugyanis, hogy óriási mennyiségben van raktáron olyan három pengőnél nem drágább, selejtjes értékű könyv, naplár vagy füzet, amelyeknek további forgalomban tartása a rendelet célját megsemmisítaná. Ezért az új rendelet az 1938. évi október 31. napja után megjelent nyomdai termékekre is kiterjeszti a régi rendelet rendelkezéseit és az ilyen nyomdai termékeknek magánkézbe kerülésétől való kölesmondását is engedélyhez köti. Az új rendelet végrehajtásának körében is kizárólag a létező termékek előállítását igyekeznek a kormány megakadályozni és nem kívánja megakadályozni a politikai gondolatok, lények és általában az írói tollnak a kiemelt nagyfontosságú közérdekre nem sérelmes szabadságát, amelynek tekintetében a sajtó jognak fennálló szabályai érintetlenül maradnak.

Nagyszerűen sikerült a Dóczy Lyceum „Arany János” Önképzőkörének jótékony célú ünnepélye

Szombat délután tartotta a Dóczy Lyceum „Arany János” önképzőkörének nagyszerű jótékony célú műsoros estjét. Az intézet tornatermét szűkítő megőllőte a nagyszámban megjelent előkelő közönség. Ott láthatuk a közönség sorában dr. Balogh Sándor főjegyzőt, Dömsödy Imre főjegyzőt, dr. Takács Gyula tanügyi főtanácsost, dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró, dr. Orosz Árpád tb. tanácsnokot, az iskolák képviselőit és még sokat Debrecen előkelő társadalmában. Az ünnepély Orosz Klára önképzőkör elnöke megnyitó beszédével kezdődött. Kedves szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd ismertette, hogy miért éppen Arany János műveit állították be az előadás műsorába. Nemcsak azért, mert önképzőkörünk az ő nagy nevét írta rá zászlajára — mondotta Orosz Klára —, hanem azért is, mert ő az egyik legmagyarabb, népi eszmét árasztó költőnk, akinek talán kevésbé ismeretlen, a mosolygó Arany” a tisztelt

hallgatóságának is tiszteletével fog találni. Az elnök megnyitó szavai után Arany „Jóka ördöge” c. művét Szolász Klára úrlány helyett — aki betegségére miatt nem tudta szerepét vállalni — Mánya Éva olvasta fel. A mű dramatizálásánál az intézet gyakorló iskolájának növendékei működtek közre. Úgy a felolvasót, mint a kis növendékeket a közönség hosszasan ünnepelte. Arany Pázmány lovag c. vígjátékját Eszenyi Györgyi adta elő felkészültséggel, nagy szavaló készséggel és rátermettséggel. Az est fénypontja Shakespeare „Szent Iván éji álom” c. műve egyik részletének bemutatása volt. A darab szereplői a következők voltak: Pethő Margit, Kövendy Erzsébet, Orosz Katalin, Nyerges Éva, Biczó Aranka, Karikó Júlia, Boross Edit, Eszenyi Györgyi, Orosz Klára, Jójárti Etelka, Kovács Irén, Szigeti Anna, Ruber Katalin. A szerep-ök közül ki kell emelnünk Orosz Klára, Nyerges Éva

Orosz Katalin, Biczó Aranka, Karikó Júlia és Kovács Irén úrlányokat.

Orosz Klára, Zuboly takács szerepében nyújtott kifogástalan és minden elismerést megérdemlő alakítást. Pazar játéka többször nyílt színi tapsra ragadta a közönséget.

Nyerges Éva Titánia tündérlány szerepében nyújtott valóban tündérlány alakítást. Bájos megjelenése, ügyes játéka már az első pillanattól meggyerte a közönséget és megérdemelten kapott sok tapsot.

A többi szereplők is mind kifogástalanul megállták helyüket és méltán megérdemlik a díszeset. Az ünnepséget Nyerges Éva önképzőkör elnöke zárószavai rekesztették be. Kedves szavakkal köszöntötte meg a közönség pártfogását. Köszönetet mondott dr. Rácz Jenőné és Adám Lászlóné önképzőkör vezetőtanárnőknek, akik az ünnepség megrendezésében nagy segítségükre voltak a növendékeknek — majd bejelentette, hogy ma 5 órai kezdettel az ünnepséget megismétlik. A befolyt összeg a Vöröskereszt javára fordítják a derék leányok.

JOZSEF KIRALYI HERCEG SZOMBATHELYEN

Szombathely, május 22. Az üzletvezetőség vasutas hősi halotainak emlékére állított emlékmű vasárnapi leleplezési ünnepségére József királyi herceg szombaton délután szárnysegédje kíséretében Szombathelyre érkezett. A pályaudvaron katonai és vasutas díszszázad és a városi katonai és polgári vezetősége fogadta.

BORZALMAS NÉGYES GYLKOSÁG ARAD MELLETT

Arad, május 22. Kürtös község határában Fucskelmann Márton gazdálkodó tanyáján a pitvarban ismeretlen tettestek elrejtözve mindaddig várakoztak, míg a család nyugalmára tért. Éjjel a bűnözők rátámadtak a gazdára, fejcsapásokkal letérítették, majd behatoltak a lakásba, agyonverték az asszonyt, annak kislányát és a szülőt. A rendőrség feltevése szerint, miután a tettestek nem leptak el semmit, a gyilkosságot bosszúból követték el.

EMELKEDETT A LETPENTARTÁSI INDEX-SZÁM

Budapest, május 23. A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a következő március havi gazdaság-statisztikai adatokat közli: A nagykereskedelmi ár indexszáma az 1929. évi áratok 100-al véve egyenlőnek az előző hó végéig 165.8 al szomban, március hó végén 186.3 volt. A letpentartási költségek indexszáma az 1943. évi áratok 100-al véve egyenlőnek, lakbérrel együtt számítva az előző havi 155.9-el szemben 156.7 volt, míg lakbér nélkül számítva 177.8-ról 178.8-ra emelkedett (MFI).

BEIKTATTAK AZ ÚJ MISKOLCI POLGÁRMESTERT

Miskolc, május 22. Miskolc város törvényhatósági bizottsága szombaton délután rendkívüli üléséig tartott, amelyen ünnepélyes keretek között iktatta be polgármesteri méltóságába Salávy László dr. Miskolc város új polgármesterét. A helyi miniszter leiratának felolvasása után dr. Salávy László esküt tett, majd elmondotta sazkfogaló beszédét. Hangsúlyozta, hogy első és legfontosabb feladatának a tisztességes kötelességen tulmenő munkát tekint. Legfőbb polgármesteri kötelességének a munkát tartja, a munkafeladatok sorában pedig első helyen a város közellátásának biztosítását. Az előző év békévében csökkenteni szándékozik a közönség terheit. Végül speciális kérdésekről szólott. A polgármester nagy tetszéssel fogadott programbeszéde után a törvényhatósági bizottság nevében vitáz Görgey László dr. felsőházi tag üdvözölte az új polgármestert.

Már most gondoskodjék őszi trágyaszükségletéről!

Használjon máktrágyát!
0.93% phosphor, 2.32% káliumtartalom
Négyszer értékesebb az istállótrágyánál!
 A mákgubóból származó „máktrágyát” a gyár többéves szakszerű érlelés után hozza csak forgalomba. Érdeklődők írjanak:
Alkaloida vegyészeti gyár R.-t.
 Búdszentmihály, Szabolcs megye — címre.

Antal miniszter konferenciára hívta Lillafüredre az ifjusági vezetőket

Budapestről és az ország többi egyetemi és főiskolai városából az ifjusági szervezetek vezetőit Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter háromnapos megbeszélésre hívta össze Lillafüredre. Május 26-án ifjusági vezető lesz jelen a megbeszélésen. A bevezető előadásokat vitáz Jány Gusztáv vezéreztet, dr. vitáz Bonczos Miklós igazságügyi államtitkár és dr. Hankiss János kultuszminiszteriumi államtitkár mondják. A megbeszélés célja az, hogy az egyetemi és főiskolai ifjusági vezetőket, akik közvetlen kapcsolatban állnak az akadémiai ifjuság széles reteivel, az ifjuságot érdeklő fontos magyar kérdések tekintetében a leg-hivatottabbaktól kapjanak nemzetpolitikai tájékoztatást.

A háromnapos megbeszélésen Kállay Miklós miniszterelnök és a kormányok még néhány tagja is részt vesz akik az ifjuság kiküldetését közvetlen tájékoztatást akarnak nyerni a magyar ifjuság problémáiról és építő elgondolásairól.

A debreceni Fazekas Mihály állami gimnázium önképző körének színelőadása a vöröskereszt javára

A debreceni Fazekas Mihály állami gimnázium „Petőfi Sándor” önképzőköre május 29-én és 30-án a MÁV Egyetértés kultúrházában műkedvelő előadást tart a Vöröskereszt javára. Színelőadás címe színműve Zách János színművész rendezésében. Az előadás előkészítéleit, szervezését Bodnár Imre önképzőkör-vezető tanár végzi. A színdarab szereplői a gimnázium diákjaiból és debreceni úrlányokból rekrutálódnak.

Az előadás pontos kezdeti idejét még nem állapították meg. Erről legközelebbi híradásunkban számolunk be. A május 29-én előadás a diákok számára lesz, míg 30-án délután két előadást rendeznek, amelyek közül az elsőn a sebesült honvédek vesznek részt, a másodikon a nagyközönség. Az előadás iránlyan nagy érdeklődés nyitódni meg.

Ma este indul Sepsiszentgyörgyre a kollégiumi tanítóképző „Csokonai” énekkara

Az ötven tagú énekkar Csouki Imre tanár vezetésével és Török Imre tan. képző igazgató, valamint Jódos Balázs tan. képző tanár kíséretével az esti vonattal elindul Sepsiszentgyörgyre, hogy az ottani református Székely-Mikó Kollégium énekkarával hangversenyt adjon. Az itteni diákok nagy szeretettel és örömmel mennek székely alküztésvérek közé, hiszen az ott tartandó hangverseny, valamint ez a tanulmányi kirándulás is, felelhetetlen és kedves emlékekkel gazdagítja őket. Együttal, amennyiben idejük megengedi, Sepsiszentgyörgy és Háromszék megye egy-két nevezetességét is megtekintik.

A sepsiszentgyörgyi ötven diákból és huszonöt diákányból álló énekkar melyet Bágya András zenetanár vezényel, Demeter Béla a Mikó Kollégium igazgatója, több tanár és tanárnő is elkísér 27-én érkeznek Debrecenbe az itteni énekkarral, hogy az nap estjén a Dóczy tanítóképző és a kollégiumi polgári énekkarának közreműködésével hangversenyt adjon. A sepsiszentgyörgyi énekkar több napig fog városunkban maradni. Közönségünk részéről a hangverseny iránt fokozódott érdeklődés árul ez, hogy a műsor nagyrésze már elfogyott; a még meglévő 1-2 pengőös műsorok dr. Bertók Lajos könyvkereskedésében kaphatók.

Vegyen
 tavaszi kabátot, rubát, divatos keztyűt
 harisnyát, inget, nadrágot, divátáru!
 nagy választékban talál
KERECSEN, Csapó-utca 8

Dr. Degregorio Ottone szegedi egyetemi lektor előadása

Penteken délután 5 órai kezdettel tartotta meg a Déri múzeum előadótermében dr. Degregorio Ottone, a szegedi egyetemi olasz lektor és megbizott egyetemi előadó a Dolomitok és magyar úttörők c. kiünő előadását. Az előadót megkülönböztette Debrecen város előkelőségeinek színe-java.

Dr. Jeney Endre, egyetemi ny. r. tanár, a Népszerű Főiskolai Tanfolyam Rendezőbizottságának elnöke, mint köszöntő üdvözölte az előadót és kiemelte tárgyának fontosságát.

Nagy érdeklődés közepeztette kezdte meg dr. Degregorio Ottone jó folyó magyar nyelven előadását, amelynek keretében érdekesen jellemezte a dolomitok világát. Előadását igen szép vetített képekkel is kísérte. Szólt az akrobatikus alpinizmusról és főképpen arról a dicsőséges szerepről, amelyet Magyarország töltött be a dolomit csúcsok meghódításának történetében. Ezek között elsőnek kell említenünk báró Eötvös Lórándot, a

világhírű fizikust, majd olvassunk minket a Croda da Legora, amelyet a kitünő természettudós Eötvös-utnak neveztek el. Hatalmas, igen meredek, ha nem is egészen függőleges falu bástya, széles, csupasz sziklasávokkal, amelyeket a párkányok rehéres szalagjai szakítanak meg, a tetején két légtes, mondanám dacos lángnyelv: ez a Croda da Lago.

A teljesség kedvéért megemlíti, hogy az alpinizmus legnagyobb és legnehezebb hódításai történetében egy másik magyar névvel is találkozunk, még pedig Zsigmondi nevével. Zsigmondi Emil Bécsben született és könyvei németül jelentek meg, de családja magyar volt. Piatalon halt meg De nt de Mióban kötélszakadás következtében. Zsigmondi a világ egyik legkitünőbb alpinistája volt.

A mindvégig kitünő előadást a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta végig és az előadót végül lelkesen megtapsolta.

A tavaszi fagy nagy kárt okozott a kecskeméti szőlőkben s gyümölcsösökben

A Magyar Kurir jelenti: A vallás- és közoktatásiügyi miniszter iskoláit záró rendeletével összhangban a bíboros hercegprímás úgy intézkedett, hogy a katolikus iskolákban, éspedig mind az elemi, mind a középiskolákban az iskoláiv befejezésére a miniszter rendelkezéseit irányadják.

Kecskemét, május 22. A péntekre virradóra Kecskemét szőlőjében egyes helyeken 70-80 százalékos kárt okozott a tavaszi fagy. A gyümölcsösökben ezidőig még nem mutatkoznak károk. Megállapították, hogy a fás szőlőkben, valamint a karós szőlőkben a fagykár kisebb, mint egyéb területeken. (MTI)

„Magyarság és magyarkodás“

Dr. Kiss Árpád értékes felolvasása a Debreceni Tanári Körben

Az Országos Középfiskolai Tanár-egyesület Debreceni Köre tegnap délután tartotta üléseit a Dóczy leánygimnázium tanácstermében. Az ülésről, mely a megjelent előkelő közönség nagy létszámánál fogva is, továbbá a magas színvonalú előadás s az ezt követő ugyancsak magas színvonalú hozzászólások miatt egyike volt azoknak a legjobbaknak, amelyek az utóbbi években a körben elhangzottak, helyszüke miatt csak vázlatosan számolhatunk be.

Dr. Jausz Béla tanügyi főtanácsos a kör elnökének magasszárnyalású önök megnyitja után, melyet a magyar katona-eszmények tisztelésének szentelt, a kör tagjai a hősi hangozókat íránt tanúsított, kegyeletes megemlékezésük jeléül egy perces néma felállással adóztak. Azután néhány adminisztrációs ügy került sorra, többek közt Kiss József kir. tanfelügyelők felügyelők állal a tanári rend összehívásának kifejezése céljából még évekkkel ezelőtt nemesen felajánlott serleg ügye. Kiss József tanfelügyelők felügyelők állal a tanári rend összehívásának kifejezése céljából még évekkkel ezelőtt nemesen felajánlott serleg ügye.

Kiss Árpád dr., a gyakorló gimnázium kiváló tanára tartotta meg ezután nagy érdeklődés közepette „Magyarság és magyarkodás“ című előadását. A mai történelmi időkben önkéntelenül is felvetődik ez a kérdés, a mai zür-zavarban a tanárság hivatott arra, hogy a magyarság és magyarkodás kérdésével szakavatott kézzel foglalkozzék. Abban a különös feszültségben, melyet a körülöttünk végbemenő nagy átalakulások, az eszméknek a harcra, továbbá a fegyveres összefütközések okoztak, minden megadatlán kérdés egyszerűen fölül fel. Új nemzeti tudatosság kialakulásában, de itt nehéz tisztán látni, mert vannak látszateredmények, melyek tudományos köntösbe öltöznek, minden komoly tudás nélkül. A megújuló tiszta magyarságot meg kell különböztetni a divatos magyarkodástól. A magyarság és magyarkodás kérdése még nem látszik lezártni a nevelésünkben és

a nevelésünket irányító kultúrpolitikaiban. Nem szabad idegennek érezni mindent, ami rendszer, de viszont hangzatos jelszavakat sem szabad csupán átvenni. Hivatkozott Karácsony Sándorra, aki kijelentette, hogy nevelésünk tartalma annyiban új, amennyiben magyar. Bár itt nincs meghatározva a magyar szó fogalma.

A magyarság ügyében világosságra, érthetőségre és pontosságra kell törekedni. Ne gyengítsük nemzeti erőforrásainkat, maradjunk hűvek a mult ösztönességhez és becsületességéhez, ahogy apáink tették. Egyes különítmények most fenekestől akarják felforgatni mindent, ami a multban eddig jó is volt s minderre, még a nevelésre is rávetik magukat. Pedig vannak már leszűrt, kedvelt általános módszertani elemek, melyekben minden nép tudosai és nevelői egyet értenek, de ezen felül vannak különbségek egyes országok szerint. Nálunk magyar a tanár, a tanuló és a nagy magyar célok. Véleménye szerint a különbségek ebben rejlenek. Az igazi magyar nevelési célok és eszmények elérésére minden erőnket, minden munkánkat áldozatosan lathá kell vetnünk, de komoly alaposággal. De ne legyünk különös magyarkodók, mint pl. a Magyarság iskolája c. könyv,

amely gyökeres újításával olykor talán csak az emberi hanyagságot akarja takarni. Más téren a magyarkodás az állam, a haza kapcsán a felelősségéhez vezet s eszméi zür-zavart terem. Találó e zür-zavarra Leibnitznek, a nagy filozofusnak a hasonlata: Órák járnak egymás mellett s mi nem tudjuk leolvasni most, melyik a pontos idő, pedig biztosan van a sok különböző idő mutató óra között egy pontosan járó óra is! Az óráknak pedig együtt kell pontosan járniok, vagy órák kell nekik, aki összeigazítja őket, vagy a szerkezeteket kell összehangolni! S mi ez utóbbit válasszuk. A magyarság kérdéséhez csak szakavatott kézzel szabad nyulnunk nem szabad engedni a korszerű terror szavának. Ezeknek órák kell, ki leállítja a zavartkeltő órákat, a magyarság érdekében a magyarkodók ellen!

A nagy sikert aratott felolvasáshoz magas színvonalú hozzászólások csatlakoztak. Dr. Szondy György tanügyi főtanácsos igen szellemesen ítélte el a gyökeres újításokat alkalmazni akaró magyarkodó iskolát. Dr. Juhász Géza a magyar költők és írók munkáinak minél sürűbb olvasásában látja az igazi magyarság mivoltát, mert ez fejleszt ki legjobban a tudatos magyarságot. Dr. Kovács Máté középiskolai szakelőadó szerint is egy igazabb, mélyebb magyarságra kell törekednünk a magyar értékek keresése által. Az indítás már megtörtént s a visszhang igen reménykeltő. Dr. O. Nagy Gábor ref. gimn. tanár élesen mutatott rá a külsőleges magyarkodók és az igazi mély magyarságot keresők közötti különbségekre s ezen különbségek okaira. Az egyetemes emberi eszmények tisztelében tartása mellett a magyar lélek, a magyar kultúra útján leszünk mély érzelű igazi magyarok.

Dr. Jausz Béla elnök a kör nevében megköszönte a kitünő előadást s a hozzászólóknak pedig a szinte akadémiai színvonalú vitát, Rámutatott továbbá a tanárság szempontjából az elhangzott korszerű kérdés alapos vizsgálatára.

Ingtatlanok forgalma Debrecenben

Szabó Ida és társaitól a Jókai-utca 25 számú házat 5000 pengőért megvette özv. Zöld Jánosné.

Tiba Gyula Báthori-utca 26. szám alatti házat megvette Tisza János 4.500 pengőért.

Kovács Péter és társaitól a Homok-utca 54 és Apafi-utca 45 számú házak felerészét, Szilágyi János 9.500 pengőért vette meg.

Saskai Antal Vendég-utca 70 szám alatti házat Kohn Sándor 14.000 pengőért vette meg.

Szöke Mántonné 305 négy-szögöl telkét Katona Sándor 2000 pengőért vette meg.

Köte Sándor Basahalom-utca 16 szám alatti házat Farkas János 5.500 pengőért vette meg.

Szép Kálmán és társaitól a Varga-u. 20. szám alatti házat Szilágyi Lajos és neje 65.000 pengőért vette meg.

Özv. Györfly Jánosné 220 négy-szögöl telkét Gyuresik Józsefné 3.410 pengőért vette meg.

SZÍNHÁZ NŐK HARCA

Operettbemutató a Csokonai Színházban

Scribe „Nők harca“ című vígjátéka eredetileg zene nélkül került színre. Magyar változatában Hegedüs Tibor ügyes és szellemes fordításához azonban Bolváry Ferenc friss, stílusos és hangulatos muzsikát komponált, hogy még jobban kihangsúlyozza a mese stílusát. A történet nem nagyrigényű. Napoleon bukása utáni korszakban játszódik a mese amelynek középpontjában egy szellemes és bátor fiatal francia áll. Politikai magatartása miatt halálra ítélik, de ő elmenekül és mint inas, egy grófnő kastélyában húzódik meg. Erte és miatta harcolnak a nők s mi sem természetesebb, hogy végül sikerül a hódító férfit megmenteni a halálbüntetéstől. Scribe ezt a sovánny mesét igen leleményesen bontozza és bonyolítja. A szellemes párbeszéd, aforizmák külön is megízéstitik a darabot, amelyet szombaton este mutatott be a Csokonai színház. A közönségnek egyik-másik rétege nem fogja élvezni ezt a vígjátéki habesókat, de lesznek olyanok, akik szívesen fogadják az ilyen könnyű, de tagadhatatlanul szellemes színdarabot.

A „Nők harca“ Selmecey Mihály rendezte sok invencióval, jó tempóérzékkel és gondosan. Maga a

színpadi beállítás is ötletes és hatákos volt. A stíluszerű keret s a porcellánfigurás felvonásvégi megoldás kitünő. Az előadás motorja Rajz János volt, aki egy felszög ügyesség alakított ragyogó humorral, páratlan invencióval és magával ragadó eredetiséggel. Ha a színpadon megmozdult, vagy megszólalt, már nevetés orkán zúgott fel a nézőtérben, mert minden jelenetét az a sajátos kombikum jellemezte, amely az ő alakításait mindig egy-egy derűs élményű varázsolja. A hódító ál-inas szerepében Márky Géza rendkívül rokomoszenves és férfias volt. Kedves derű, sok követelenség színesítette játékát s hangfajla is jól tudott béggni. A báró Selmecey Mihály elevenítette meg gazdag komikummal és nem mindennapi leleménnyel. A grófnő szerepében Erdész Irén nyújtott finoman kidolgozott, kellemes játékot, s hangfajla is jól bírta. Kollár Livia Leonie-je nagyon bájos és határozatosan üde jelenség volt, s tehetségesen énekel. Kucsebar József nagyhangú inasa sikerült alakítás, de jól megálta helyét Szirek Zoltán is. A zenekart Bakonyi Ödön nagy dirigálta főlányes könnyedséggel és kedvvel. (b. p.)

SZÍNHÁZI MŰSOR:

- Május 23, vasárnap délután: **Nők harca.** Rendes helyárak.
- Május 23, vasárnap este: **Nők harca.** Bérletszűnet.
- Május 24, hétfő: **Nők harca.** Bérletszűnet.
- Május 24, kedd: **Nők harca.** Heti bérlet.
- Május 25, szerda: **Az utód.** Kardos Géza m. v. Fülléres helyárak.
- Május 27, csütörtök: **Az utód.** Kardos Géza m. v. Fülléres helyárak.
- Május 28, péntek: **Nők harca.** Heti bérlet.
- Május 29, szombat délután: **Mária főhadnagy.** Fülléres helyárak.
- Május 29, szombat este: **Egy bolond százat csinál.** B-hérlet.
- Május 30, vasárnap délután: **Egy bolond százat csinál.** Rendes helyárak.
- Május 30, vasárnap este: **Egy bolond százat csinál.** Bérletszűnet.
- Május 31, hétfő: **Egy bolond százat csinál.** Bérletszűnet.
- Június 1, kedd: **Mondj igazat!** C-hérlet.

SZÍNHÁZI MOZAIK

Alszezi Lajos a Vigszínház tagja lett. Nagyon sokan emlékeznek meg Debrecenben Alszezi Lajos névára a színházlátogatók közül. Alszezi annakidején vitéz Bánky Róbert társulatának volt közkedvelt komikus s innen került fel a fővárosba, ahol sikerült is kiugrania. Most az új évadra a Vigszínház szerződtette a kitünő művészt, aki Harsányi Zoltán színházában, a Hanschel fuvarosban nagy sikert aratott.

Selmecey Mihály, a népszerű buffókomicus a pécsi színház igazgató-ságára benyújtott pályázatát visszavonta és Kőrösy Zoltán Kassai társulatához szerződött az új évadra.

Harsányi Zoltán, a budapesti Vigszínház igazgatója Hegedüs Tibor fő rendező társaságában Bajára utazott hogy megtekintésék a népszerű Pogány Margitot, aki néhány évvel ezelőtt még Debrecenben aratott hatalmas sikereket. Valószínű, hogy Pogány jövőre már a Vigszínház sánpadán fog játszani.

Új dalénekesmő mutatkozott be az elmúlt napokban Budapest II. mel során Zádor Mária személyében, aki a mult évben még E. Unger együttésének tagja volt. Zádor Mária kairert csinált Pesten, mert közelében filmet is bemutatkozik. Szilassy Lászlóval játssza egy most elkészült magyar film főszerepét, az üsszel pedig az egyik fővárosi magán-színházban lép fel.

CSOBAN ENDRE ELŐADÁSA A JAPAN KULTURÁRÓL

Hétfőn, 24-én délután 5 órakor lesz a Debreceni és Hajdúvármegyei Tanítók Gönczy Egyesülete előadás-sorozatának befejező előadása, amelyet Csoiban Endre városi főveléltárnok tart a japán kultúráról. Előadásában a japán népet ismerteti és annak bámulatos kultúráját mutatja be. Az előadásorozat befejező előadása a Burgundia-utcai ipariskola I. emeleti termében lesz megtartva. Az előadásban belépő díjat nem szednek. Az előadásra szeretettel elvárnak mindenkit.

BALESETEK

Szücs Imre 45 éves kőművesegéd, Bőszörményi-út 24. szám alatti lakos a Monti ezredes-utca 18. szám alatti összevezetelt munkatársával, aki a festékkaparó vasával megütötte és balkezén zúzott sebeket szenvedett. A mentőállomáson be-kötözték.

Molnár Gyuláné 48 éves, Rokkanti telep 44. sz. alatti lakos kenyérvágás közben jobb csuklóját megvágta a mentőállomáson költözték be.

Vásárlási kötelezettség nélkül tekintse meg

ifj. Székely Szűcs Sándor

kályhás-mester

cserépkályha és kandalló mintaraktárát

Csapó-utca 33. Ipariskola-épület.

Telefonszám: 26-70.

Névre és címre kérem ügyelni!

szik lezártni a nevelésünkben és

1943 május 23. Vasárnap.

Puszte va

Most végze találok

Valamikor sokas volt, országban sz az évek e napján össze zados Tama osok hívás immetet tilt enlétek a t dögált és a idők emléke

A magya ávan kedve körfelengett A magyar

Ugyana

Reggel r konviamos Bika szálló dásági aka tan talákoz ország mi Debrecenb zóra. Husz galók köz és férfiak szitta arcú rsi Istvá elhozia; B ka Imrén szintén ju sésével az idegen jos tisztv Milán, E Géza. Fe László, G Ferenc, J Perenc, J ndasy Pá Pászthy Józsefné) szintén ju púd feles Gábor, S Miklós, lesy Istv ló és fel János.

Mindj emlékek gazdaszo hogy a ugyanaz Szabó I kalauz é

Oszba egyik k reití p évfolyan keszthel galója, ges arc debrece

Igy a tolták változat 16dészt bogott gazdasz némi v Csernd gazdasz geket k zón Gábor

álítottá visszat demia meleg szorít tel, nk meghe szát é

Min galya lépus Veg és...

Az ör évfoly

A Baross Szövetség az üzlethelyiségek igénybevételéért

A Debreceni Újság-Hajdúföld egyik legutóbbi számában vezetőhelyen foglalkozott a kereskedelmi kereskedelem azzal a panaszával, hogy nem tud üzlethelyiséghez jutni. Ez a sajnálatos helyzet — úgy látszik — nem csak Debrecenben, hanem országjárta tapasztalható.

A Baross Szövetség központja legutóbb tartott elnöki tanácsülésén foglalkozott ezzel az égető kérdéssel, amelyről a Szövetség hivatalos lapja ezt a tudósítást adja:

Dr. aSarka István központi főtitkár beszámolt az üzlethelyiségek igénybevételével kapcsolatos Baross-munkáról. A Baross Szövetség a közérdek és a jogos magánérdek figyelembevételével kívánja a kérdés — újabb szabályozását. Azokat a kereskedőket, akiket mellőztek a kijelölésnél, kötelezzük, hogy üzlethelyiségüket bocsássák renni.

delkezésre. Igénybe kellene venni azoknak az üzlethelyiségeket, akik más üzletágra tértek át.

Szarka főtitkár felhívta a figyelmet az ipartörvény 52. §-ára mely kimondja, hogy amennyiben valaki az iparigazolmányban felsorolt árucikkeket egy éven túl nem árusítja, az erre való jogosultsága megszűnik.

Lehetővé kell tenni, hogy az egyébként igénybevehető üzlethelyiségek igénybevételét ne gátolja az a körülmény, ha az illető bérbeadja birtokát. A főútvonalakon pedig juttassák üzlethelyiséghez a kereskedőket.

Mint látható, a Baross Szövetség álláspontja ugyanaz, — mint amit mi is kifejezésre juttattunk: az üzlethelyiségek igénybevétele újabb szabályozásra szorul. És reméljük, hogy ez mielőbb meg is fog történni.

Lilian Harwey filmcsillag ellen

keresetet indított édesapja

a debreceni törvényszéken

Július elsején tárgyalja a törvényszék Pope Walter keresetét

A debreceni mozilátogató közönség előtt még mindig emlékeztet a világhírű Lilian Harwey filmszínészre, akinek csillogása amilyen hirtelen tűnt fel az égbolton, illetve mozivászonon olyan gyorsan bukott le onnan. Lilian Harwey hosszú időn keresztül volt táncosnő Londonban, de ott nem nagy sikereket ért el, mert többednagával ott hagyta a szigetországot és átjött a Kontinensre. Egy darabig Franciaországban szerepelt mint táncosnő, majd Berlinbe került és ott az UFA producerrel felfedezték tehetségét. Szerződést kínáltak fel neki és több német filmben játszott a főszerepét. Ekkor Lilian Harwey édesapja is áthajózott Németországba és ott telepedett meg.

Lilian Harwey tehetségének szűknek bizonyult Európa és egy szép napon áthajózott Amerikába. Hollywoodban kapott szerződést és első filmjével igen nagy sikert aratott. Második filmjével azonban megbukott és nem sokkal később ismét visszatért Európába. Többször el látogatott Magyarországra is és Tetétlenen megvásárolta a gróf Zichy birtokot. Az új földesúr Debrecenben is többször megfordult. Amikor az Erdélyi szőnyegházban nagyobb bevásárlást eszközölt, előlították útját és úgy csodálták szépségét. A tetétleni föld azonban nem volt zotta a szép színésznő, szomszédja hiába lepte meg kétlvas hintóval, mégsem maradt meg Magyarországon, hanem vissza tért Németországba, sőt a háború kitörése előtt Angliába hajózott és azóta is ott tartózkodik.

Edesapja, Pope Walter Németországban telepedett le és amikor leánya elutazása után támasz nélkül maradt, keresettel fordult a shariottenburgi járásbíróhoz és keresetét szülői eltartás címen adta be a német járásbíróhoz. A német igazságszolgáltatás Pope Walternek havi 300 márka megfizetését ítélte oda és később ezt az összeget 350 márkára emelte fel. Pope Walternek azonban hiába volt kezében a német járásbíróhoz jogerős végzés, két év óta nem jutott a pénzhez, — mert leányának Németországban semmiféle megfogható vagyona nem volt.

Az idős embernek azonban közben tudomására jutott, hogy Lilian Harweynek Debrecen közelében, Tetétlen községben földbirtoka van, ezért a német járásbíróhoz végzése alapján a debreceni törvényszékhez fordult keresetével és kérte, hogy a német járásbíró által megítélt 350 márkát két évre visszamenőleg fizessék meg a tetétleni birtok terhére.

A perfelvétellel most foglalkozott a debreceni törvényszék dr. Furman Béla törvényszéki bírójánál. Miután Lilian Harwey nem idézhető meg, mert Angliában ismeretlen helyen tartózkodik, a törvényszék hirdetmény útján tette közzé a július 1-én megtartandó tárgyalást. A debreceni törvényszék meggyőződött róla, hogy Lilian Harweynek Tetétlenen még ötven hold földje van. A birtokra gondnokot neveztek ki és amennyiben a július 1-én megtartandó tárgyaláson a színésznő nem jelenik meg — ami valószínű is —, a gondnokot idézik meg és foglalkozni fognak Pope Walter keresetével.

Még nem lehet tudni, hogy mi lesz Pope Walter keresetének kimenetele, de értesülésünk szerint Magyarországon és Németország között kölcsönös megállapodás van és ennek értelmében valószínűleg bekebelezik Pope Walter követelését a világhírű színésznő tetétleni birtokára. A tárgyalás iránt széles körökben igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Pusztacelina

(Csendőrök csatája. 1916. Erdély)

Nagy sir ez a név!
A dicsőségről diadalkapu.
Nagy vihar után csendes békerév
mert ott nyílt meg a fenséges

Inagy ég,
hogy megtérjen sok csendőrvérrel

Thermopilé volt!
Ok voltak ott a büszke spártaik!
Ki védte, óta a békejagot —
a hazáért ott vértől áldozott,
s nem sajnálta a hőök szárait!

En láttam őket!
Páncélerőd volt ez a hős csapat!
Páncélerőd, melyet meg nem
zúgó idők, poklok meg nem
s mely zúzva is öröhlényen marad!

Aldom nevetek
ezer évre hullt kakastollasok!
S hová ma még virágot se
öleljük a tömegsír-keresztet
mi itt és ott a zengő havasok!

Ört áll a magyar,
Imánk felzeng majd rendületlenül
s ahol most néma síri por takor
és a gyűlölet tajtékot habar,
emléketek szoborban istenül!

Hálások vagyunk
és büszkén járunk léptetek nyomán:
vitézül, híven élni akarunk,
vagy becsülettel épp úgy
[meghalunk,
mint Ti bajtársak Pusztacelina!
Dr. vitéz GEREOFFY GEZA

A DEBRECENI ÉS HAJDÚVÁRMEGYEI TANÍTÓK GÖNCZI EGYESÜLETE

folyó hó 24-én, hétfőn fejezi be ezévi előadásorozatát, amelyben a magyar öntudat nevelő és rokonérdeket ismertető előadások hangzottak el.

A befejező előadást május 24-én, hétfőn délután 5 órakor a Burgondia-utcai iparostanonciskola I. emeleti termében Csobán Endre városi főlevéltáros tartja Japán kultúrájáról. A megfelelő magyar adatokkal összehasonlítva fogja ismertetni a rokon népre vonatkozó legfontosabb ismereteket. Szóli fog többek között a nyelvi egyezésekről, szavakban, mondat-szerkesztésben és szellemben, röviden ismerteti a Japánban honos szintoizmust, buddhizmust senn vallást. Áttekintést ad a japán irodalomról, művészetéről. Tárgyalni fogja a magyar és japán szellem egyező és egymástól különböző vonásait. A Gönczi Egyesület előadásain belépődíjat nem szednek. Az előadásokat nemcsak a tanítók, hanem a nagyközönség számára is rendezik és szeretettel várnak oda mindenkit.

Vendéglősök, korcsmárosok!

szükségletüket legolcsóbban

Pótor László

bornagykereskedőnél szerezhetik be.

Hatvan-u. 35.

Telefon 32-71.

Dr. ENYEDI ANDOR PÜSPÖK DEBRECENBEN

A régi világban virágos és lovasbandérium fogadta az ilyen nagy vendéget, mint dr. Enyedy Andor. Ma változtak az idők s nemes egyszerűséggel érkezik meg az ősi Kollégium tövéhez Tiszáninnen nagy köldöttje. Puritán egyszerűséget szerető egyénisége s az igazi emberi nagyságokra annyira jellemző szerénysége nem is tűrné a feltűnő ünnepeletést.

Dr. Enyedy Andor pályája magas ívelésben haladt a püspöki megbízatásig. Vértelű szervező ember, akinek éjt-napot egyetevő munkássága nélkül a magyar reformátusság életét nem lehetne elképzelni. Rendkívül közvetlensége mindenütt öszjinte barátokat és tisztelőket

szerez számára s aki egyszer személyes érintkezésbe jutott vele, annak ez felejthetetlen emléke marad.

Dr. Enyedy Andor Debrecenben dr. Révész Imre püspök és dr. Makkai Sándor egyetemi professzor vendége lesz. Vasárnap délelőtt 11 órakor az egyetemi templomban prédikál, délután pedig az egyetemi Nőszövetség teadélutánján tart előadást. Különös örömet jelent Debrecen református női társadalmá számára, hogy Enyedy püspök ez alkalommal feleségével együtt jön s így alkalmunk lesz megismerni a főtiszteletű asszonyt is.

Isten hozta a kedves vendégeket!

Egy hős debreceni 39-es utja AZ ISONZÓI CSATÁKTÓL AZ EZÜSTLAKADALOMIG

Vitéz Busi Gábor és felesége a mult nap ünnepelték huszonötödik házasságiévfordulójukat

Vitéz Busi Gábor debreceni trafikos és felesége, Szerepl Eszter a mult nap ünnepelték bensőséges, szűk, családi keretek között huszonöt esztendő házasági évfordulójukat...

A nap krónikása csupán ennyit jegyezne fel erről a nevezetes, az emberi életben olyan ritkán előforduló szép, családi eseményről, ha minden emberrel, minden ember életéről jegyzőkönyvet kellene vezetnie. Ha jobban vizsgáljuk azonban ennek az évfordulónak értelmét, jelentőségét, az elmúlt évek tartalmát, érdekes és a magyar fiatalság nevelése szempontjából sok-sok nemes vonást fedezhetünk fel azokban. Harminc év sorsosapásokkal, küzdelmekkel teletűzdelt napjai peregnék le szemünk előtt és minden kiemelkedő eseménye feljegyzésre érdemes, mert tanít, példát mutat, mint annak a sok-sok ezer vitéznek az élete, akik életüket kockáztatták tetteik és tesznek most is tanubizonyoságot hazaszereletükről.

Vegyük sorra most az ünnepeket és ünneplő vitéz Busi Gábor életének kiemelkedő állomásait.

Vitéz Busi Gábor a sok dicsőséget szerzett debreceni 39. gyalogezredben szolgált. 1915-ban néhányhetes kiképzés után egyenesen az olasz frontra került mint géppuskás. Még ebben az évben, őszel könnyebben megsebesült. Gyógyulása után ismét az első arcvonalba indítják. Több, kemény isonzói csatában résztvevő és vitéz, hősiességéért, példamutatásáért József főherceg személyesen tüzte fel mellére az I. osztályú nagyvezést vitézségi érdem.

A kitüntetésre felterjesztő okirat szövege híven adja vissza hősi cselekedetét: „Halált megvető bátorságot tanúsított az ellenség előnyomulásakor. Az ellenség egészen közelérvé közt a két szárnyhoz és már elérte a drótkadályokat is. Ennek ellenére Busi Gábor szakaszvezető — noha közben géppuskaerőt is rendbe kellett hozni, amely elromlott — folytonos tüzeléssel az ellenséget tovább elonyomulásában megakadályozta. E viselkedése bajársalt követésre buzdította.”

1916-ban aztán egy ellenséges gránát közéscsapott Busi

Gáborék két géppuskájának. Sokan meghaltak, sokan megsebesültek s Busi Gábornak a balbokaát zúzta össze a gránát szilánk. Tábori kórházba szállították, ahol egy alkalommal József főherceg is látogatást tett. Nyomban megismerte a hős 39-es szakaszvezetőt és szívélyesen elbeszélgetett vele. A tábori kórházból IFiuméba került, majd végül Debrecenbe szállították, ahol a DEMKE-ben ápolták. Fél első lábszárá azonban elvesztette...

A hős harminckilenc éves volt ekkor. Idehaza kibontotta szárnyát szívében a szerelem aranytollú madara s az egyik debreceni leány, nevezetesen Szerepl Eszter kezét kérte meg. 1918 május 11-én tartották meg esküvőjüket.

Aztán gyászos napok jöttek Debrecenre. Mikor a vörösök vették át a városban is az uralmat, a városi faterlep fűrészlémenek volt éppen vezetője. — Kemény magyarságával, tőrteletlen, izzó hazafiságával lit is megálta helyét a legnagyobb megpróbáltatások közepette. — Gerincességéért nem egyszer megfenyegették a vörösök, hogy agyonlövők. Szerencsére erre nem került sor, mert Magyarország felett kistűt a nap... és 1926-ban a Margitszigeten Főmeltóságú Kormányzó Urunk sokezer hős bajtársával együtt Busi Gábort is vitézzé avatta. Ekkor már négy éve vezette azt a kis trafikot, amelyet mint hadirokkant kapott. Később a DEMKE-vel szemben épített kis betonsátorla helyezte át trafikját s azóta is folytatja foglalkozását.

Nem tartjuk érdektelgnek megemlíteni, hogy a Busi-családban két vitéz van. Az egyik igaz-történetünk hőse, a másik vitéz Busi András főmérnök, a debreceni földmérési felügyelőség hivatalfőnöke.

El kellett mondani ezeket, amikor megemlékezünk vitéz Busi Gábor kedves családi ünnepeiről. Vitéz Busi Gábor életének ezek az eseményei sokszor felelevenednek, amikor kis trafikjából kitekint a DEMKE épületére, ahonnan egyszer mankóval, talán reménytelenül, de szívében a hit ki nem húzó paraszával elindult az életbe...

TÖLTŐTOLL
TINTAKULIK, JAVÍTÁSOK
HURAY műszerész-mester
Deák F.-u. 14.
Telefon: 17-98.

1945 május 23. Vasárnap
Dr. Barla OTI országos
a beteg...
Keres...
gyarországon...
másfél...
nagy fejlődés...
száll, min...
szadalmi bizto...
ve az ifjuság...
erősséget óé...
dulasokon, a...
ken kereszti...
örögabb sz...
ig, azt lehe...
mindent meg...
helyzet szin...
es jobbat m...
Erre enged...
törölmény...
Szabó Józse...
szagató vol...
viselő a mu...
intézkedések...
előzzák, ho...
az eddigiekr...
es gyorsabb...
a gyógyszet...
Már korá...
OTI-orvosok...
hogy beteg...
egyszerű m...
től, ami azt...
tegy bizalm...
és nevelés...
telt kiküsz...
Lajosok lap...
kajnos érde...
melyben fo...
dással, hog...
lom menny...
borvosához...
hogy az ot...
teljesen fe...
ges is és...
mind pedig...
sának fog...
vitt és ige...
ellenőrzést...
hogy rövi...
a cikknek...
dr. Barla...
főorvos...
tapintatos...
kezmények...
szagos rea...
amelyre, u...
naszt, hog...
délhez k...
éppen a f...
volta miatt...
szerzéséne...
meg a be...
Az OTI...
nek intézk...
tis a rend...
sok által...
melyeket...
külön eng...
kapni, ez...
főorvos...
jók. Enne...
kezménye...
ul a 11 ó...
előtti seb...
vagy a 11...
gyászati...
által kiad...
sore nem...
betegnek...
déléltöt...
niatt. Ez...
betegek k...
boldogan

Betétje
vállalk...
érték...
Várad
Takar
Det

A zsidó bolsevizmus Európa halálos ellensége

Immár huszont évtizede annak hogy a cári uralom bukása, majd a félszáz Kereszki által képviselt demokrácia jutása után a bolsevizmus került uralomra Oroszországban.

A bolsevizmus ettől az időtől fogva állandó veszélyt jelent Európa számára és különösen az utolsó esztendőben a háború kitörése óta időnként halálos veszedelemmé fokozódott.

Hogy Európa népei még ma is nyugalomban és rendben élhetnek, hogy még megőrizhették ősi kultúrájukat, azt egyedül és kizárólag a német védőerők és szövetségeseinek köszönhetik, akik ma emberfeletti erőt fejt ki, hogy diadalmasan ellenállhassanak a bolsevisták tömegtámadásainak és Európát megvédelmezhessék attól a veszedelemtől, amely már negyedszázad óta az európai kultúra megsemmisítését dolgozik.

A Szovjetunió fennállása óta a bolsevisták erőszakos eszközök segítségével az alábbi kísérleteket végezték, hogy az európai politika rendjét a világszidóság kívánságainak és célkitűzéseinek megfelelően alakítsák át.

1. 1918: Harok a Baltikumban.
2. 1918: Harc Finnország szabadságáért.
3. 1918: A zsidó Radek-Sobelsohn és Joffe által szított lázadási kísérlet Svájcban.
4. 1918/1920: Ukrajna leigazása.
5. 1919: A zsidó Karl Liebknecht és Rosa Luxemburg által előkészített németországi forradalom.
6. 1919: Magyarországi vörös diktatúra a zsidó Kun (Kohn) Béla vezetésével.
7. 1919: A müncheni tanács-köztársaság, a zsidó Eisner-Kosmanovszky, Levin és Leviné-Nissen vezetésével.
8. 1919/1921: Max Hölz felkelése Kózeplémetországban.
9. 1919/1921: A Szovjetunió háborúja Lengyelország ellen.
10. 1919/1922: Harc a fasizmus ellen.
11. 1925: A zsidó Dimitroff által kezdeményezett merénylet a szófiai katedrálisban.
12. 1927 és 1934: Az ausztriai marxizmus forradalma, amelyet a zsidó Otto Bauer, Julius Deutsch és Dr. Breitner készítettek elő.
13. 1932: Bukaresti lázadás.
14. 1933: A Birodalmi gyűlés épületének felgyújtása.
15. 1934: A Nicolle kommunista vegér által szított genfi zavargások.
16. 1934: Vörös február Párisban.
17. 1934: Az ausztriai felkelés.
18. 1934: Amszterdami felkelés.
19. 1936/1939: A spanyolországi polgárháború a következő zsidó nevekkel az élén: Kun (Kohn) Béla, Heinz Neumann, Enrique Fischer, Moses Rosenberg, Leo Jacobsohn-Haikiss, Kozlov Ginzburg-Friedlander, Ilja Ehrenburg, Stachewski, Julius Deutsch, Bruno Pretl, Wladimir Bicsitzki, Goreff-Rose-Skoblewski, Ervin Kisch, Wolff, A. Woronzki, Zironsky, Margarita Nelken, Kurt Rosenfeld, Fernando de los Rios, Judalecio Prieto, Alcalá Zamora Osorio y Gallardo, Marcelino Pascua stb., stb.
20. 1939/1940: A Finnország elleni rablőháború.
21. 1939/1940: Besszarbia, Kelet-Lengyelország és a Baltikum megszállása.
22. 1941: A belgrádi szovjetpuszta támogatása.
23. 1942. óta egész Anglia bolsevizmusa a brit szovjet szövetség jegyében.

Ezeknek a mozgalmaknak összesége, amelyeket a bolsevisták 1918 óta a világszidóság parancsára hajtottak végre annak érdekében, hogy Európát Moszkva, illetve a zsidóság politikai befolyása alá kerítsék, állandó és szüntelenül tevékenységét mutat. A zsidó-bolsevista uralomra vezető út huszont évtizede alatt, — részben az egyes országokban életrekelte kommunista forradalmi kísérletekkel, amelyet Moszkvából pénzelték és irányítottak, részben nyílt katonai támadással — igyekeztek elérni céljukat: Európa leigazását. A Baltikum és Finnország ellen intézett 1919. évi első támadásoknak egyenes folytatása a balti államok erőszakos elfoglalása 1940-ben és a Finnország ellen indított 1939/40. évi rablőháború. A Németország ellen irányuló, Angliával egyetértőleg elhatározta „második front” felállítására 1942-ben és az ezzel kapcsolatban tervezett Európa elleni kettős támadás volt hivatalos arra, hogy a művet befejezze, vagyis, hogy a kontinens legerősebb bástyáját megsemmisítse és ezzel a bolsevista előnyomulásnak, vagyis a zsidóság uralmának egész az Atlanti Óceánig utat nyisson.

A fenti kimutatásból teljes világossággal kitűnik, hogy a bolsevizmus erőszakos kísérletei mögött, amelyek Európa bolsevizizálását célozzák, túlnyomó részben zsidók állnak s hogy az egész bolsevista felforgató tervnek zsidók voltak a szellemi szülőatyjai, akik a forradalmak kitörésénél, mint vezetők és kulissza mögötti drótrágatók szerepeltek. Mivel a

Szovjetunió bolsevizmusa mögött a zsidóság áll, így az európai felforgató kísérletek értelmű szerzőinek is a zsidókat kell tekintenünk azokban a felsorolt esetekben is, amelyeknél nem tüntettük fel külön a zsidók szerepét.

A zsidóság tehát huszont évtizede óta azon dolgozik, hogy a bolsevizmus segítségével igájába hajtsa egész Európát. Egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy az európai népek között nyugtalanságot keltsen és azokat forradalomba, vagy háborúba hajszolja.

Az az elhárító küzdelem tehát, amelyet Németország és szövetségesei ma a zsidóság és a bolsevizmus ellen folytatnak, egész Európa érdekét szolgálja.

Európa valamennyi országának legszentebb kötelessége, hogy a kontinensünk megmentése érdekében folytatott harcban ugyanolyan elszántsággal vegyen részt, amint azt Németország és szövetségesei teszik már csaknem két esztendő óta. Gondoljanak mindig arra, hogy ma már csak két lehetőség áll előttünk: Európa vagy megszabadul egyszer és mindenkorra a zsidó őrüdektől és a zsidó-bolsevista ildérsnyomástól, hogy Hitler Adolf vezérletével a jobb jövő felé haladhasson, vagy pedig végérvényesen elmerül a zsidó-bolsevista forradalom zürzavarának vértengerében. (Világszolgálat.)

Lebontották Kézdivásárhely legöregebb házát, melyben ötnegyed évszázaddal ezeőtt II. József, a kalapos király szállt meg

A bontás alkalmával régi fegyverekre és gabonára akadtak a munkások

Kézdivásárhelynek volt eddig egy nagy történelmi nevezetességi háza, amely egykor az 1700-as évek elején épült s aminek állítólag, a szájhagyomány szerint 1719-ben, a székely földi körútján II. József császár, a Kalapos király volt vendége egy éjszakára. Nagy megtiszteltetés volt ez akkor a tisztes polgári családra, amelynek akkor a ház tulajdonában volt. Mint a hagyomány feljegyezte, a királyt akkor nagyon zavarta nyugalmában a közeli szobából felhangzó gyermeksirás. A ház gazdájához, Szócs Sámuel uraméhoz ugyanezen éjjelen a napon látogatott a polgár. Az tény, hogy a kinttörtéző császári látogatás után a vendéglátó házán rajta is maradt „predicatum” képen a „Császár” elnév s azóta a

város Szócséinek az a sarja mindmáig is a Császár Szócs nevet viseli. Az öregház bontása alatt aztán a csakányok nyomán érdekes leletek kerültek felszínre. Alig omlott le a régi ház tetőzete, mindjárt a szarufák alatt egy régi elültöltő fegyver került napvilágra, majd egy kettőtörött kard akadt a munkások kezébe. Amikor az emeleti padlódeszkák felszedésére került sor, a padló és a bolthajtás közötti fregben nagyobb mennyiségű gabonára bukkantak, mintegy 20 mázsányira, amit valószínűleg még a Bach korszak alatt rejtett el a ház gazdája. A másfél százados épület teljes lebontása után, helyére most modern, korszerű palotát építtet az új tulajdonos.

A GAZDA TEENDŐJE MÁJUS HÓBAN

I. SZANTÓFÜLDEK

A kedvező tavaszi időjárás lehetővé teszi a korai vetést s így nemcsak a tavaszi szalmagabonák és takarmányok, hanem a kapások magvainak jórésze is már a földben van. Ott viszont, ahol ez még nem történt meg, sietni kell, hogy az általános májusvégi szárazság előtt minden el legyen vetve. Sok helyen azonban már a kapálásra is sor kerül ebben a hónapban. Lehetőleg fogatos erővel végezzük a gabonaféléket pedigket pedig boronával járassuk. Az őszi vetések acatolása is a hónap elején kell, hogy megtörténjen. A kipuuszulófélébe levő őszi vetéseket Péli só felülrágyázással mentsük meg. Kenyérmagról van szó, elbírálásunknál tehát ne legyünk túl szigorúak és csak a végső esetben szánjuk ki. A drótféreg a kukorica vetések, különösen a négyzetes kukorica legnagyobb ellensége. Ezért, ha a táblán pusztulás jelei mutatkoznak, azonnal vessünk utána s járjunk el a drótféreg elleni védekezés szabályai szerint.

II. RÉTEK ÉS LEGELŐK

Jó talajú és gondozott réteken a hónap végén már kaszálhatunk. A fiatalon lekerülő széna sokkal táplálékosabb, mint a lábon állvánút. Különösen fontos ez az idei száraz időjárásal, mert a gyepek gyéren nőnek. Hogy megsűrűsödjenek, azt a korai kaszálással — és ahol erre alkalom van — trágyalöntözéssel érjük el. Gazdag termésre nehezen lehet számítani. Ezért tehát arra ügyeljünk elsősorban, hogy az a kevés legelő állomány legyen, amely a korai kaszálás és az állványokon történő szárítás miatt a feltétele. A legelőterületek és ahol ilyen nincs, a gazdakörök vezetőinek elsőrendű feladata legyen arra ügyelni, hogy az állatok ne járassák be egyszerre az egész legelőt, hanem még oly helyen is, ahol a legelők szakaszokra osztását nem végezték el, szorítsák rá a pástort, hogy egy-két héttel a legelőnek csak egy bizonyos részén legeltesse s csak ezután hajtsa más szakaszra az állatokat.

III. ALLATTENYESZTES

Május végére meghozza a felszabadulást a nehéz takarmánygondok alól, mert a legelők — bármennyire rosszak is — a létfenntartáshoz szükséges takarmányt biztosítják. Az ideiglenesen vigyázzunk, hogy a télen át gyengén táplált állatok túlsúlyos ne essenek a zöldregelekre, mert könnyen megbetegedhetnek. Az elmúlt két hónapban a kanev-tulajdonosok annyira megröhittek,

a fedező meneket, hogy azok túlságosan igénybe voltak véve. Ebben a hónapban már könnyebben hozzá lehet jutni a menekhez s ezért a be nem fedett, vagy visszaszárló kancákat kivétel nélkül vigyük el a ménhez. Az ellett kancákat az elvált utáni 9. napon, a visszaszárló kancákat az előző ugratástól számított 18—21. napon kell a ménhez vinni. Vigyázzunk, hogy a megrott kancákat ugrás után közvetlenül, a házszállítás alatt, meg ne erőltessük, vagy le ne hajtsuk, mert ezzel a fogamzási lehetőségeket, csökkentjük. Mielőtt a juhokat a juhlegőre kihajtanók, állapítsuk meg, hogy nem metelykórosak-e, mert az ilyen beteg juh a legelőt mindig újra fertőzi.

IV. GYÜMÖLCS TERMESZTES

Lombosodás után jobban látszanak azok az elszáradt részek a gyümölcsfákon, melyek a tavaszi tisztogatás alkalmával elkerülték a gazda figyelmét. Ezeket az elszáradt részeket most távolítsuk el. Május hónapban bekövetkezik a fák nál a szíromhullás (elvirágzás), tehát megkezdhetjük a gyümölcsösben a permétezésüket. Almánál és körteknél feltétlenül adjunk egy arzenes permétezt szíromhullás után és reá két hétre, hogy megvédjük a gyümölcsöt a fergesedéstől. Ezt a két

permétezt feltétlenül végezzük el, különben csak akkor permétezzünk, ha már van kártevőnk és csak azzal a szerrel, ami a betegséget, illetve kártevőt ellen védelmet nyújt. Ha valaki nincs tisztában a kártevővel, illetve a betegséggel, ami a fán található, kérjen tanácsot a megyei gyümölcsészeti intézetnél. Elvirágzás után nagyobb monília (vankospenez) fertőzések esetén a virág rajta szárad a fán, ezeket a rajtaszáradt virágreszeket a beteg ágakkal együtt távolítsuk el a fákról a további fertőzések elkerülése végett.

V. GAZDAKÖRÖK

A gazdakör vezetőjét és a gazdakör tagjait súlyos és halasztást nem tűrő feladatok terhelik. A nagy termelési csúcsot, amivel a hadban álló ország győzelmét akarjuk kivívni, csak közös munkával nyerhetjük meg. Ezért minél gyakrabban jöjjenek össze a gazdakörök tagjai, tárgyalják meg az időszerű dolgokat s ott, ahol valamilyen hiányt szenvednek, vagy nehézséggel találkoznak, elsősorban saját erejükből, a sok kis erő összefogásával próbáljanak segíteni. Különösen legyenek tekintettel az iga és esetleg két munkaeő hiányának pótlására, az egymáson való segítség útján. Minél több gazdanapot és tanulmányi kirándulást kell rendezni.

Rövidesen újabb 13.000 hold föld jut a sok gyermekes családoknak

A földművelésügyi miniszter értesítette az Országos Szociális Felügyelőség ügyvezető elnökét, hogy a zsidó tulajdonban volt és igénybe vett mezőgazdasági ingatlanokból 13.000 katasztrális holdat átad a közjóléti szövetkezetek sokgyermekes földműves családok részére történő juttatás végett a közjóléti szövetkezetek, az Országos Szociális Felügyelőség irányítása mellett ezekre a birtokokra az egykés vidéken sokgyermekes családokat fognak telepíteni.

Az előkészületek ilyen irányban megfolytak. Ugyancsak a közjóléti szövetkezetek útján megindult ország-szerte az öt holdon aluli volt zsidóbirtokok és igénybevett több ezer holdat kitevő ingatlanok juttatása is, ugyancsak sokgyermekes, arra érdemes családok számára. A közjóléti szövetkezetek a juttatásoknál a sokgyermekesek közül a hősi halottak hozzátartozóit és a hadviselőket előnyben részesítik.

A debreceni egyetemi ápolónő és zöldkeresztes védőnőképző intézet

A két éves ápolónői tanfolyam már 1921 óta képezett intelligens, derék ápolónőket, 1927-ben a zöldkeresztes védőnőképzést is megkezdte és így Debrecenből kerültek ki a falusi egészségvédelmi körökbe az első, Magyarországon képzett védőnők. Azóta is a belügyminisztérium veszi át és nevezi ki az Intézetünkben végzett diplomás védőnőket. Intézetünk bizonyos fokig elkülönülten áll, mert míg a kassai, kolozsvári, budapesti és szegedi Intézet a belügyminisztérium, illetve az Orsz. m. kir. Közegészségügyi Intézet igazgatása alatt működik, addig Intézetünk mint minden egyetemi intézmény, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium, illetve az Egyetem fennhatósága alá tartozik. Ezen elkülönülés azonban csak látszólagos, mert úgy a tanrend, mint a munkabeosztás

a fenti Intézetekkel azonos. F. év szeptember 1-től két és fél évről három évre emeljük a kiképzés idejét, e téren is lépést tartva a többi Védőnőképző Intézettel. Súlyt helyezünk arra, hogy elsősorban debreceni és a közeli környékről származó intelligens, jómodorú és tisztességes leányok (18 évtől 30-ig) nyerjenek nálunk felvételt. Az ápolónői tanfolyamra 4 polgári iskolola, a védőnői tanfolyamra VI—VIII. középiskolai előképzettség szükséges. Az ellátási díj havi 60 pengő, de a debreceni jelenkező kedvezményben részesülnek. Személyes jelentkezés alkalmával Tájékoztató, felvilágosítást ad az Intézet vezetője. Az államvizsga 1. év június 8-án reggel 9 órakor kezdődik, melyre az érdeklődőket szívesen látjuk.

BÖSKE kozmetika
Szent Anna-utca 5
 udvarban balra.
 Selyemharisnya pótló
 a legtermészetesebb színekben.

A Magyar Pártja

PART K...
 high Istvá...
 első csárna...
 MAGYAR...
 TARSASKÖ...
 szálló féte...
 nap délelő...
 3-9 óraig...
 HAJDU VÁRN...
 PARTI...
 kétfő...
 valahán...
 nassnapot...
 nek és p...
 központi...
 ok át.

**GYÖG...
 EJJELI**

— Nap" Tol...
 Telefon: 27-...
 Gröz Nagy...
 Telefon: 24-...
 Aranyi Örök...
 Telefon: 23-...
 meth László...
 Telefon: 25-...

— Felhív...
 látogatásh...
 júlián 5...
 2. szám al...
 teremben a...
 hárszések...
 mára érté...
 re ezúton...
 tagokat és...
 adó: Gera...
 ládilatogató...
 számban v...
 lenését. Sz...
 egyházzrés...
 nek elnök...
 — Elhú...
 gyl gond...
 ret, egyhá...
 vatalának...
 Szarka S...
 törvényess...
 lantai ref...
 noka elhú...
 az egyház...
 Szarka S...
 júlián 3...
 házán.

— Felh...
 megtermel...
 rosokat t...
 akik az I...
 hogy áru...
 céljából j...
 testület...
 ni lehet f...
 a hivatal...
 1-g. Kés...
 vehetünk...
 jük az é...
 rostársak...
 fel a jele...
 let elnök...

— A d...
 rosok ma...
 órakor ta...
 jukat a...
 Budapest...
 együttese...
 jük meg...
 — A rá...
 gitától...
 műsoros...
 (Debrec...
 rendez...
 Szolgálat...
 este 7 ó...
 Bika dí...
 sora hí...
 szervezet...
 lyet két...
 magyar...
 nek: Tar...
 da, Ján...
 Gabriell...
 ni kánt...
 kara. J...
 Bika ha...
 2012-

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

PART KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hónap első csásarnap délelőtt 11-12 óráig.

MAGYAR ÉLET PARTJÁNAK TARSASKÖRE az Arany Bika-szálló tételeit nyitva minden nap délelőtt 9-1 óráig és délután 3-9 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfő és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig papiassznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP titkárnak adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLEI SZOLGÁLATA

"Nap" Tolnay Imre, Piac-utca 1. Telefon: 27-73. — Arany Egysz. v. Nagy F., Kossuth-utca 8. sz. Telefon: 24-96. — „II. Rákóczi” Arany Örökösök, Miklós-utca 55. sz. Telefon: 23-43. — „Sztankay” Németh László, Szent Anna-utca 64. sz. Telefon: 25-58.

Felhívás az ONCSA család-látogatóihoz! Folyó hó 24-én délután 5 órakor a Révész-tér 2. szám alatti ref. gyülekezeti teremben a debreceni ref. egyházrészek családlatogatói számára értekezletet tartunk, melyre ezúton hívjuk meg a családtagokat és érdeklődőket. Előadó: Gera Katalin. Kérem a családlatogatókat végzők teljes számban való és pontos megjelenését. Szilassy Ida sk., a ref. egyházrészek munkaközösségének elnöke.

Elhunyt ref. egyházmegyei gondnok. Mint a bszánuúli ref. egyházkerület püspöki hivatalának jelentették, — dr. Szarka Sándor nyiregyházi főnyerszéki elnök, a nagyszabolai ref. egyházmegye gondnoka elhunyt. Sokat dolgozott az egyházi élet terén is. Dr. Szarka Sándor temetése hétfőn délután 3 órakor lesz Nyiregyházaiban.

Felhívjuk a ruházati tömegtermelésre foglalkozó iparosokat (textil konfekciós ipar), akik az Ipartestületnek tagjai, hogy áruegységeiknek a biztosítása céljából jelentkezzenek az Ipartestület hivatalában. Jelenkezni lehet f. hó 24-én, 25. és 26-án a hivatalos órák alatt, d. e. 9-1-ig. Későbbi jelentkezést nem vehetünk figyelembe. Felkérjük az érdekeltséget, hogy iparostársaink figyelmét is hívják fel a jelen felhívásra. Ipartestület elnöksége.

A debreceni nőiszabó iparosok ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartják modellbemutatójukat a Csokonai-színházban a Budapesti Divat Központtal együttesen, melyre ezúton hívják meg megrendelőiket.

A rádió is közvetíti a „Hargitától a Hortobágyig” című műsoros estet, melyet a DEI (Debreceni Egyetemi Ifjúság) rendez a Vöröskereszt Bajtársi Szolgálatára javára május 29-én este 7 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében. Az est műsora hű kifejezője az egység-szervezetek programjának, melyet két szóval lehet jellemezni: magyar és népi. Közreműködnek: Tamási Áron, Makkai Sándor, Török Erzsébet, Versényi Ilda, Juhász Géza és Marezali Gabriella, valamint a kollegiumi kántus és tanítóképző ének-kara. Jegyelővétél az Arany Bika halljában hétfőtől minden nap 12-től 1-ig.

MÁJUS EGY PADON A DEBRECENI UJSÁG-HAJDUFÖLD

200 pengős ELBESZÉLÉS PÁLYÁZATA

AZ OLVASÓ KÖZÖNSÉG SZAVAZÁSSAL FOGJA ELDÖNTENI A NOVELLA-VERSENY EREDMÉNYÉT

A Debreceni Ujság-Hajdúföld pályázatot hirdet olyan eredeti elbeszélésre (novellára), amelyik még nyomtatásban nem jelent meg. A pályázaton mindenki résztvehet. A beérkezett pályaműveket szerkesztőségünk kebelén belül alakult bizottság elolvassa s közülük a megfelelőeket lapunkban leközöljük.

A leközlésre került elbeszélések közül a négy, díjazásra kerülő legjobbat eredeti módon fogjuk kiválasztani. Minden számban, amelyikben a beérkezett novellák közül egyet közreadunk, szavazólapot mellékelünk. A szavazószelvény felhasználásával olvasóközönségünk maga fogja elbírálni, hogy a novellák közül melyik nyerte meg legjobban tetszését. A szavazólapokon fel kell tüntetni az illető novella címét és íróját.

Egy író több novellával is pályázhat. A pályázók alávetik magukat a pályázati feltételeknek. A pályamunkákat 1943. év június 20-ig lehet benyújtani lapunk szerkesztőségébe (Ferenc József-út 56.), a pályamunkát tartalmazó borítékra feltűnő betűkkel felírandó: **ELBESZÉLÉS PÁLYÁZAT.** Fel kell tüntetni ezenkívül a pályázó nevét és lakcímét. Szerkesztőségünk fenntartja magának a beküldött novellák díjtalan leközlésének jogát.

A beérkezett szavazatok alapján négy legjobbnak talált novellát díjazzuk.

1. díj 100 pengő
2. díj 50 pengő
3. díj 30 pengő
4. díj 20 pengő

Osszesen tehát 200 pengő pályadíjat adunk ki. Szavazni csak a lapunkból kivágott szelvényvel lehet. Egy szelvényre csak egy szavazat írható, de mindenki tetszés szerint küldhet be több szavazatot is. A pályázat eredményéről lapunkban fogunk beszámolni.

CSIA ISTVAN

Gyomorsavtúltengés és gyomorfekély ellen csak **Kalciszil-1** (ezelött Hajduint) használjon. Hatása biztos, tiszta, kellemes. Ajánlják orvosok betegek Készíti: „Sztankay” gyógyszerár, Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

A Baross Szövetség közgyűlése. A Baross Szövetség elnöksége értesíti tagjait, hogy a mára hirdetett közgyűlés pontosan 10 órakor kezdődik.

A Hortobágyon légegt egy csikóstanya. Tóth Ferenc gazdálkodó, Bundi-utca 13. szám alatti alkos a csendőrségen jelentette, hogy a Hortobágyi Legeltetési Társulat pentezug gazdaságában légegt egy csikóstanya és a tűzvész következtében 300 pengő kár keletkezett. A csendőrség nyomozása során megállapította, hogy a tüzet az egyik gondatlan csikós okozta, aki egy kicsit ittas állapotban felment a padlásra, ahol a cigarettavéget eldobta és attól gyulladt ki a csikóstanya.

Dr. Maklár Elek szülésznőgyógyász leszerelt és újból rendelt Széchenyi-utca 1-á.

Besurranó tolvaj füstölt húst és pokrócot lopott. Bély Judit, Simonyi-út 19. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki egy úvatlan pillanatban besurrant lakásába és onnan egy vörösszínű pokrócot és nagymennyiségű füstölt húst lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Szűlők figyelmébe! Nyári szünet alatt helyesírási tanfolyamot tart a Simai gyorsíró-, gépiró- és szépiróiskola, Piac-u. 73. Telefon 22-53.

A Debreceni Kereskedő Társulat ezúton hívja fel a textilkereskedők figyelmét arra, hogy folyó hó 25-én, kedden délután 5 órakor a kereskedelmi és iparkamara értekezletet tart a textilkereskedők áru-elosztása ügyében. Tekintettel az ügy fontosságára, kérjük az ügy fontosságára, kérjük a textilkereskedő tájainkat, hogy az értekezleten minél nagyobb számban jelenjenek meg. **Elnökség.**

A Déri Múzeum a II. emelet ki vételével, a Déri Gyógyezredes Néprajzi Múzeum és a Thaly-szoba ma vasárnap d. e. 9-1 óráig nyitva. Belépőjegy fél 11 óráig nincs, fél 11 óra után köteles mindenki belépőt díjat fizetni. Képes katalógusok és műzeumi kiadványok a jegypénztár nál kaphatók. A Múzeumbárok Kö re tagjai tagsági jegyük felmutatása mellett ingyen látogathatnak. A Köz művelődési Könyvtár a nyári hónapokban reggel 8-tól délután 2 óráig, szombaton 12 óráig van nyitva. Vasárnap egész nap zárva.

Új tanfolyam kezdődik június elején a Simai gyorsíró-, gépiró- és szépiróiskolában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 1359/1941-42.

Kisgazdaengedély a jégbiztosításoknál. A szépen fejlődő termés a gazda büszkesége. Azonban minden számítást a keresztláthatja a jégverés. A termés elpusztul. Nyugodtan alhatik-e a gazda jégbiztosítás nélkül? A jégbiztosítási díjak alacsonyok, a kisgazdák külön kisgazdakedvezményben részesülnek, minél előbb jelentésk be tehát a kisgazdák jégbiztosításukat. Az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** helybéli: Ferenc József-út 59. szám alatti főügynöksége minden felvilágosítást megad.

A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete a vidéki hitelélet további megszervezése érdekében a közeljövőben új körzeteket állít fel. Legközelebb Kassa és Ungvár székhellyel kezdik meg működésüket az új vidéki TEBE-körzetek. A kassai TEBE-körzetben a felvidéki, az ungvári körzetben pedig a kárpátaljai vidéki pénzüntezetek tömörülnek és kapnak majd megfelelő képviselőket. (MVS)

A jéggyárak értesítik a fogyasztókat, hogy f. hó 24-től, hétfőtől kezdve a következő árkon árúsítják a jéget: jéggyárban átvéve táblánként — 70 fillér, fuvarosoktól átvéve táblánként — 80 fillér.

Vattay tánc- és mozdalművészeti iskola növendékeinek záróvizsgája május 30-án d. e. 11 és 31-én 6 órakor Kossuth 11.

Kibontották a tyúkólat. Szabados József józsa lakos a csendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki tyúkólat kibontotta és összes tyúkját elvitte a kakassal együtt. A csendőrség a nyomozást megindította.

Internáltak három Jehovást és egy csempészt. Hiszer Mihály, Molnár György és Bellikáncs Sztankó tarsolyi lakosokat, akik magukat a Jehovaszekta tagjainak vallották és különböző államfelforgató tancokat hirdettek, a rendőrség internálta. Hasonlóképpen internáltak Vascepinecz László 23 éves posztokai napszámot is, aki csempészéssel foglalkozott és a tettenérő csendőroket meg akarta vesztegetni.

Késsel fenyegetőzött a tolvaj, amikor tettenérték. Somrádi János oroszvégi születésű ungvári lakos behatolt Schneider Rudolfné lakására s onnan különböző ruhaneműt vett magához. Amikor távozni készült, váratlanul megjelent Schneider Rudolfné, akit késsel fenyegetett meg, ha futni nem hagyja. Az asszony feljelentése nyomán sikerült hamarosan kézrekeríteni Somrádit, akit az ungvári törvényszék most kétévi és egyházonai börtönbüntetésre ítél.

Vasárnapi Istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Dancsházy Sándor, délután 6 órakor Gáll Mihály. Kis-templomban délelőtt 9 órakor dr. Farkas Ignác, 11 órakor dr. Farkas Károly, délután 6 órakor Tarriska Zoltán. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Dusicza Ferenc, délután 6 órakor Károli Gáspár-terti templomban délelőtt 9 órakor Koltosváry Kiss László, délután 4 órakor Varga Balázs. Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 6 órakor Birinyi János. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 6 órakor dr. Erdei Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Bánnyay Zoltán. Nyilaslelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután fél 7 órakor Orosz János. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Keeskés József, délután 6 órakor Balogh József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor dr. Enyedy Andor. Augustia Szanatóriumban délelőtt egynegyed 10 órakor Szentes László. Egyetemi klinikák egész heten át: Szentes László és Koncz Zoltán. Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Téglavetői gyülekezeti házban délután 4 órakor Erdei Károly. Wollaffka-telepi olvasóköri délelőtt 10 órakor Bánnyay Zoltán. ONCSA-telep (Szólyori-utca 19.) délután 6 órakor Varga Balázs.

Tanyai Istentiszteletek: Egyek délelőtt 10 órakor és Belsőhat délután 2 órakor dr. Papp Géza. Palag délelőtt 9 órakor, Szikgát délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Ondód II Vedres-dűlő délelőtt 9 órakor és Kunpálhalma délelőtt 11 órakor Rápolyi Árpád. Pac délelőtt fél 11, Mészahely délután 3 órakor. Veker délután 4 órakor Molnár Gyula. Hegyes délelőtt 10 órakor, Elep délután 2 órakor Nagy Károly. I. Szepes délelőtt 10 órakor Pál Antal. Dombos-tanya délelőtt 10 órakor Nagy Sándor. Bánk délelőtt 10 órakor, Diószegi-út délután 3 órakor Udvarhelyi György. Ebes délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. **Gyermekeket-istentisztelet.** Egyetemi templomban délelőtt fél 9 órakor, prédikál Szentes László. Károli Gáspár-terti templomban délelőtt 10 órakor, prédikál Sulok Kálmán.

A római katolikus templomokban: A Szent Anna-utcai plébániatemplomban a szokásos vasárnapi misered. Csendes szentmisék: 6, 7, 8, 20 és 9 órakor. Félizkor nagymisé végző dr. Szabó János. — További csendes szentmisék: 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor.

A külsőségeken következő a beosztás: Homokkerten dr. Vass Péter. Szoboszló-úton Somhegyi Mihály. Augustia Szanatóriumban Gocs György. Pallagon Nagy Miklós Fogházban Mikos József Mikepércsen dr. Zernye József, Nagyhegyesen Lengyel László.

Délelőtt 9 órakor leventék számára a 39-es emlékmű előtt szentmisét mond Rónay Jenő piarista tanár. Este fél 7-kor májusi litánián beszélt Páter Antoin Domonkos atya.

Istentisztelet a Domonkos ren/i imaházban

7 órakor rózsafüzéres szentmise, 9 órakor nagymisé énekes szentbeszéd, fél 12 órakor csendes szentmise, délután 6 órakor nagymisé szentbeszéd, ünnepélyes litánia szentesség áldozással.

Az evangélikus templomban: vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, délelőtt 10 órakor és este 6 órakor gyülekezeti istentisztelet. Predikál mind a három alkalommal dr. Pass László. Délután 4 órakor evang. szórványistentisztelet Hajdúhadházon. Predikál Németh Sándor.

Görögkatolikus templomban: délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmisé, 9 órakor katonamisé, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatósság, 4 órakor vespernye és májusi ájtatosság szentbeszéd.

Gyászrovat

Molnár József ny. ezredes

Hosszas, súlyos szenvedés után, 64 éves korában Káptalan-füreden meghalt Molnár József nyug. m. kir. honvédezt. ezredes, a világháború egyik kiváló katonája. Molnár József Debrecenben született, régi, előkelő debreceni kereskedő-család sarja volt. Ő szakított a családi tradíciókkal és a kereskedői pályára helyezett a katonai pályára lépett. Elvégezte a Ludovika Akadémiát és mint fiatal tiszt a 3-as honvédekhez került, az ezred zila-i zászlóaljához, innen Piumba vezényelték, ott hosszabb időt töltött, majd rövid időre Berlinbe szolgált a szolgálat. Később Bécsben elvégezte a felsőfokú iskolát, majd innen ismét visszatért mint százados a 3-as honvédekhez Debrecenbe. Itt érte a világháború kitörése is. Mindjárt a háború kezdetén az orosz frontra került és már a legelső harcokban kitüntette magát. A háború folyamán a duklai harcokban rendkívüli érdemeket szerzett. A háború 2-ik esztendejében orosz fogságba került, bejárta egész Szibériát a japán határig. A fogságból az orosz összeomlás után hazakerült és mindjárt ki is ment ezredével az olasz frontra, ahol ismét igen nagy harcokban vett részt. Itt küzdött egészen a monarchia összeomlásáig. Mint alezredes tért vissza a háborúból. Nagy érdemei elismerésül megkapta a III. oszt. katonai érdemkeresztet a kardokkal, a katonai Erdeméremet a piros szallagon, a Károly-csapatkeresztet, a Hadlérmet és még több más kitüntetést. Az 1920-as években mint ezredes ment nyugdíjba. De még tovább is dolgozott, megírta a 3-as honvéd gyalogezred történetét az 1914-18-as világháború alatt; ezen munkájával, mely nyomtatásban is megjelent, kiváló szaktudásáról tett tanúbizonyítást és ezzel az örökbecsű munkájával a bajtársak nagy elismerését vívta ki magának. Az utóbbi években gyakran betegeskedett, legutóbb Káptalan-füredre ment a Balaton mellé, ott igyekezett gyógyulást keresni; sajnos, állapota mindinkább súlyosbodott és végül a balál váltotta meg szenvedéséről. Holttestét hazaszállították és itt szerdán délután 5 órakor a Köztemető díszravatalozóterméből a róm. kat. egyház szertartása szerint helyezik örök nyugalomra. Gyászolják: testvérei: öv. Kóczán Gyuláné szül. Molnár Mária, Molnár Lukács, mostohaanyja: öv. id. Molnár Lukácsné szül. eWidner Erzsébet, valamint a Borossy-, Borvári-, Weidner-, Kóczán- és Fodor-családok. Lakás: Zöldfa. 1. — Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Rales Palkó, dr. nagymegyeri Rales Jenő nőorvos, k'nikai tanársegéd és felesége, dr. nemekosztolányi Kosztolányi Margit egyetlen gyermeke 2 hetes súlyos szenvedés után életének 5-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozóterméből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Gyászolják: özsztelört szívé szülein kívül nagyszüleit, nagybátyja feleségével, nagynénjével és unokatestvérel. Lakás: Péterfia-utca 41. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Korpakiutalás tejtermelők részére

Ertesítem a tejtermelők és törzskönyvezett tehéntartó gazdákat, akik teheneik részére a közlelmelési ügyosztályom korpát igényeltek, — részükre korpát utaltatott ki a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Tiszántúli Kirendeltségének (Hunyadi-u. 13.) szám alatti telepén. Az érdekl. gazdáknál levő igénybejelentési lap szelvényeinek benyújtása ellenében a következő szelvényzámmal bí-

rők vehetik át a kiutalt korpamennyiséget: 24-25-én 7299-7700-ig. 26-27-én 7701-8020-ig, 28-29-én 8021-8398 sorszámmig vehetik át minden délelőtti 8-12 óráig. Felhívom az igénylők figyelmét arra, hogy a korpát átvevő végét zsákot vigyenek magukkal. Debrecen, 1943. május 21-én. Polgármester.

Kozma Sándor szappanos 59 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető II. osztályú ravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: testvérei, sógorai, unokaöccsei, unokahúgai, valamint a rokonság és a jóbarátok. Lakás: Perces-u. 24. — Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Tokaji Imréné sz. Bakóczy Eszter életének 53-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Kedves halottnak földi részelt: f. hó 23-án, vasárnap délután 5 órakor fogjuk a Köztemető II. A. terméből a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után örök nyugalomra helyezni. Lakásunk: István-út 14. A temetést Csúrka temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. szám.

Dobó Imre ny. községi főjegyző 75 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délelőtti 11 órakor lesz a Köztemető díszravatalozóterméből ref. szertartással. Lakás: Kassa-út 21. Pusztal temetkezés.

Serfőző Imre pékmester 62. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozóterméből. Engesztelő szertartása hétfőn reggel 8 órakor lesz a nyilastelepi templomban. Temetését Bartha vállalat végzi.

Csige Jánosné Bordás Rebeka 70 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Bellegető 168. Temetését Bartha vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerőseinknek, kik felejtethetetlen jó feleségem, nevelőanyám és testvérünk, Győry Istvánné temetésén részvételükkel mely fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerőseinknek, kik szeretettel jó férjem, édesapánk temetésén résztvettek, részvételükkel fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Öv. Varga Józsefné és családja.

Molnár József

nyug. m. kir. honvédezt. ezredes, a III. oszt. katonai érdemkeresztet a kardokkal, az ezüst Signum Laudis a kardokkal, a bronz Signum Laudis a kardokkal, a katonai Erdemérem a piros szallagon, a Károly-csapatkereszt, a Hadlérmet és több más emlékérmek tulajdonosa... életének 64. évében Káptalan-füreden elhunyt. Temetése Debrecenben lesz szerdán 5 órakor a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Zöldfa-utca 1. szám. Gebauer rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó rokonoknak, ismerőseinknek, kik forrón szeretett édesapánk, nagyapánk, testvérünk, rokonunk, Gyökér József temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek, valamint a Horthy-dalárda tagjainak a temetésen való közreműködésükért ezúton mondunk hálás köszönetet. Makai Lajos és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó rokonoknak, ismerőseinknek, kik forrón szeretett édesapánk, nagyapánk, testvérünk, rokonunk, Gyökér József temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket. A Gyökér-család.

MOZGOLOM A PADLASELOSZTÓ FAANYAGOK LEBONTÁSA ÜGYÉBEN

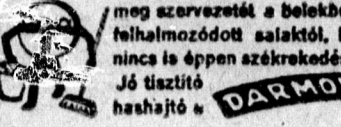
Ismételten közzétük lapunkban, hogy a legutóbb kiadott rendelet szerint Debrecenben is végre kell vezetni a szilárdított anyagok lebontását. Ellentétben Budapesttel, ahol a hírlapokban napról-napra több-több ajánlkozás jelenik meg e munkálatokra, Debrecenben azidélig semmi ilyen megmozdulás nem történt a nyilvánosság terén a szakemberek részéről. Ezért dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag beadványt intézett az Ipartestülethez, kérve, hogy a estület hívja fel az ácsmeistereket, építőszakközvetítőket arra, hogy a helybeli hírlapok útján jelentkezzenek ezen községi munka végzésére. A légitvessélyvel kapcsolatos tűzvédelmi intézkedések könnyebb megoldása érdekében kívánják ezt az érdekl. háttulajdonosok.

A ferences plébánia hírei. Ma, vasárnap az egyházmegye patronusának, Szent László királynak ünnepi tartjuk. Szentmisék 7, 9 és 11 órakor. Minden szentmisén a prédikáció Szent László királyról lesz. Délután 3 órakor keskenyfilm előadás. Fél hétkor Litánia szentbeszéd. Litánia után ismét filmelőadás és Szent László ünnepség. Egész héten Litánia fél hétkor. Kedden délelőtti 9 órakor Szent Antal-mise. Délután szentbeszéd a litánián. Szerdán fél hatkor bibliára. Pénteken a litánián ismét szentbeszéd.

A Debreceni Kereskedő Társulat ezúton hívja fel a textilkereskedők figyelmét arra, hogy folyó hó 25-én, kedden délután 5 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara értekezletet tart a textilkereskedők áruelosztása ügyében. Tekintettel az ügy fontosságára, kérjük textilkereskedő tagjainkat, hogy az értekezleten minél nagyobb számban jelenjenek meg. Előnkösz.

Egyháznapi fogház igazgatás. A debreceni törvényszék főtanácsosa Tamosin Mihály hajdúdorogi naosztályost egyháznapi fogházbüntetésre ítélte. mert Hajdúdorogon többszöri figyelmeztetés ellenére is több, asszony előtt igaztó kijelentéseket tett. Az ítélet nem jogerős.

Tisztítás

meg szervezetét a belekben felhalmozódott salaktól, ha nincs is éppen székrekedése Jó tisztító hashajtó DARMO!

Ünnepi istentisztelet Hősök-vasárnapján. Hősök-vasárnapján, azaz május 30-án, a régi tisztes gyakorlathoz híven minden református templomban alkalmi istentisztelet lesz. A különböző hatóságok kérésére, a Nagytemplomban reggel félkilenc órakor külön ünnepi istentisztelet is tartatik, azon célból, hogy a hatóságok képviselői más hazafias ünnepélyeken is részvehessenek még aznap délelőtti folyamán. Ezen a soron kívüli nagytemplomi reggeli istentiszteleten dr. Farkas Pál püspöki másodlelkész fog prédikálni. De hangsúlyozzuk, hogy aznap délelőtti minden református templomban megemlékezés fog történni úgy az elhunyt hősökről, mint harcban álló hős honvédeinkről.

Hősök napján a volt 39-es legénység bajtársak vitéz Papp János alhadnagy vezetése mellett koszorút helyeznek a 39-es emlékműre. Gyülekezés a Péterfiaj hősök fasoránál reggel 9 óra 30 perckor, onnan kivonulás az emlékműhöz. Koszorút helyez az ünnepi beszédet mond besztercebányai Klein László tábornok, alkalmi versét szavalja Szabó Imre hadirokkant.

Varrótűt és zs'leppengét nyelt. Laki Sándor nagyváradi henteslegény öngyilkossági szándékából varrótűket és zs'leppengéket nyelt. A fiatalembert súlyos állapotban szállították kórházba. Kihallgatása soráz elmondotta, hogy az utóbbi időben lopástól tartotta fenn magát a büntetésből való féltelmében akart megválni az életől.

Rubinstein László debreceni lakos kihágási ügye. A m. kir. Belügyminisztériumban szervezett kihágási tanács 10310-1942. kih. számú ítéletével Rubinstein László debreceni, Hatvan-utca 50. sz. a., rácalmási születésű, 34 éves, izr. vallású terhelte azért, mert 1942 márc. hó 3-án 4 százalékos ecet elnevezés alatt, csak 3.8 százalékos ecetet hozott forgalomba: az 54.600-1921. P. M. sz. rendelet 6. §-ába ütköző kihágás miatt a II. Bn. 4. §-ának alkalmazásával az 1896. évi XLVI. tc. 3. § c) pontja alapján behajthatatlanság esetén 6 napi elzárásra átváltoztatandó 30 P pénzbüntetésre ítélte, valamint 8 P vegyelemzési díj és eljárás költség megfizetésére kötelezte, egyben elrendelte az ítélet kivonatának terhelte költségére egy alkalommal való közzétételét is Debrecen sz. kir. város elsőfokú rendőri büntetőbírósa.

Füzeskeresztesek Egyesülete elnöksége nyilvánosan is közli azon jóakaró és kartársai nevét akik székfű alapja gyarapítására befizetéseket eszközölnek. Május hó 2-án megtartott közgyűlésünk folytatását képezte teadélutánon felolvastattott a jászivü adakozók névsora, amely a helyi lapokban is megjelent. A névsor vezető helyén dr. Papp Ignác ügyvéd, egyesületi ügyésze 500.- pergős adománnyal szerepelt, amely összeget az egyesület elnöksége a Móric-u. ház adása, — az ujjonnan vásárolt Cserepes u. 3. sz. ház adásvételi szerződésének megkötése, a te lelkönyvi rész elintézése, s egy újabb kölcsön bekebelezési munkájaitól folyóan szerényen értékelt ér állapított meg. A történeti hűségnek megfelelően közöljük, hogy az adományként feltüntetett összeg, nem készpénzben — hanem e munkálattokért fel nem számított ügyvédi munkadíjak emén iratott székhez alapunk javára mint megtakarított összeg, — melyet ki kellett volna fizetnünk ha erről mindannyian által szeretett ügyészünk egy nemes gesztussal az egyesület javára lenem mond. Szükségesnek tartotta a tény állást tagjai önszességének tudomására hozni az egyesület Elnöksége.

Berzéki fotóhíradó:

6x9 film helyett hagnáljon Tipp filmpótlót, korlátlanul kapható

A debreceni Tisza István Tudományos Társaság III. (matematika — természettudományi) szakosztálya f. hó 25-én, kedden délután fél 6 órai kezdettel a Központi Egyetem XV. számú tantermében ülést rendez. Az ülésen dr. Arany Sándor c. egy. r. tanár, akadémiai tanár, a Társaság rendes tagja folytatja már megkezdett, nagy érdeklődéssel várt előadását a talajok rögszerkezetéről. Ebben a második részben a röglálandóságot tárgyalja. A kiváló szakember előadására a Társaság tisztelettel felhívja a tagok és az érdeklődő nagyközönség figyelmét. Utána dr. Fux Vilmos tanársegéd: „Közvetlen megismerés a cserépkályhák taglalásánál” címen tart előadást. Ülés után a r. tagok zár: ülési tartanak.

Ne vegyen cserépkályhát, míg meg nem tekintette Debrecen legrégibb kályhás mestere, cserépkályha raktárát, hogy Magyarország egyik legszebb gyártmányú cserépkályhából választhat, Krisch kályhámester, Ispóty-tér 1. sz. (Nagyállomásnál). Telefon 12-18.

Megüresedett albérlői helyiség. Ertesíti az elsőfokú iparhatóság a keresztyén kereskedelmi és iparosokat, hogy a Szent Anna-u. 5. sz. alatt házában megüresedik egy udvari albérlői helyiség. Felhívja az említett helyiséget bérbevenni szándékozó keresztyén kereskedőket és iparosokat, hogy ezirányú bejelentésüket az elsőfokú közigazgatási hatóság iktatási-vatalába (Kossuth-u. 20., sz. 33. sz.) a délelőtti hivatalos órák alatt adják be.

Hirdetmény. Ertesíti a hatóság a város érdekl. lakosságát, hogy a m. kir. „Bethlen Gábor” honvéd gyalogezred a Hajdúhadház, Tégás és Békény községek, valamint a hajdúhadházi Nagyerdő által határolt Lőki hegyen, Pósatanyán, Világoscsarda és Pallagpuszta területén 1943. évi május hó 24., 25., 27., 28-án, június hó 1., 2., 4., 5., 7., 8., 9., 15., 16., és 17-én 7 órától 18 óráig ezenkívül május hó 28-án a nappali lövészetben kívül 21 óra 30 perccig sjeleli lövészetet tart. A lövgyakorlat napján a lövterület útján a forgalom 7 órától 18 óráig általában szünetel és a lövterületre belépni tilos. A lövterület területén nem robbant lövedékek, vagy azok alkatrészeinek érintése tilos és feltalálásuk az érdekl. községek előljáróságának bejelentendő. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Hirdetmény. A m. kir. Kereskedelem és Közlekedésiügyi Miniszter Ur 59878/1943. VII. szám alatt intézett leiratában arról értesít, hogy a Debrecen-nyirbátori HÉV. rt. és a Debreceni Helyi Vasút rt. között együttesen előterjesztett kérelmére a Debreceni-Nyirbátori Vasút debreceni rktár-utcai vonala 0/6 számú szelvényei közötti szakaszának és ezzel kapcsolatban a Debreceni Helyi Vasút Petőfi téri csatlakozási szakaszának tervezett átépítése ügyében a közigazgatási bejárás elrendelte és az eljárás megkezdésének idejéről 1943. évi június hó 11. (tizenegedik) napjának reggel (kilenc) óráját, összejelvett helyéül pedig a Debreceni Helyi Vasút rt. ügykezelőjének épületét (Debrecen Petőfi tér) tüzte ki. Ertesítem az érdekelteket, hogy a közigazgatási bejárás személyesen, vagy megfelelő képviselőik útján megvalósítható. Polgármester.

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓMŰSORA

1943. évi május hó 24-től 1943 május hó 30-ig.

Rádió-hírszolgálat.

Magyar nyelvű hírek.
 1.45 Dunai német adók 325.4 m.
 (Brünn.)
 1.50 Olasz rádió 25. 41 rövidhullám
 1.50 Zágrabi rádió 276 középhullám.
 1.50 Pozsonyi rádió 760 m.
 1.50 Olasz rádió 1925 rövidhullám
 1.50 Dunai német adók 325.4
 1.50 Olasz rádió 25.45 rövidhullám és II. középhullám 221 és 23 m.
 1.25 Dunai német adók 253.4 m.
 (Brünn.)
 1.30 Dunai német adók 325.4 m.
 (Brünn.)

Hétfő

Május 24.

BUDAPEST I. MŰSORA

4.40 Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 4.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.

1. Kraul-Szöllösi: Fegyveres induló. 2. Farkas Jenő cigányzene. 3. Krákara csárdásokat játszik. 4. d'Alba: Légőmer. Keringő. 5. Som-sok énekeljétek, induló. 6. Som-sok énekeljétek, induló. 7. Som-sok énekeljétek, induló. 8. Lehár-Dankó: (Baksa Kató). 9. Lehár-Dankó: (Baksa Kató). 10. Green: Siklás a vízen. 11. Johann Strauss: Keringőgyörgy. 12. Teghe-Gerber: Művelő. 13. Szivemmel (Mindszenti István). 14. vitéz Marton Béla: Nemzeti Munkaközpon-ton Béla. 15. Svéd népi tánc. 16. del induló. 17. Vossen: Mézeshelek, keringő. 18. Dobray István: vitéz Ungár Károly vezérőrnagy induló.

10.00 Hírek.
 10.15 Székelyföldi Tűzoltózenekar Vezényel Eördögh János.
 1. Pécsi József: Tempó, tempó, induló. 2. Suppé: Könyvű lovas-ság, nyitány. 3. Sándor Jenő: Horthy Miklós katonája vagyok én, induló. 4. Fuesik: Álomideál, induló. 6. Borsai: Kurucutányán, ábránd. 7. Ujvári József: Eljen a magyar, induló.
 11.15 Dalművészetek.
 11.40 Gyalogszerrel Ászlában. Irta: Mináry Gábor.
 12.10 Rendőrzene. Vezényel Bán-falvi Beck Miklós.
 „Tavaszi napsugár”.
 12.00 Harangzó. Fohász. Himnusz.
 12.40 Hírek.
 1.30 Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30 Honvédelmi üzenet. A Vörö-szerzet bajtársi rádiószolgálat.
 2.00 Weidinger Ede szalonzenekara játszik.
 2.30 Hírek.
 2.45 Műsorismertetés.
 Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 3.00 Délutáni muzsika.
 3.30 Magyar néprajzosok: Magyar kutatók a primitív népek között. Örlutay Gyula előadása.
 3.55 Oberléné Paulovits Erzsébet zongorázik.
 4.20 Hírek német, román, szlovák ruszin nyelven.
 4.45 Hírek.
 5.00 Elek Ica dalokat énekel.
 5.20 Seta a Fővárosi Képtárban. — Kopp Jenő múzeumigazgató mű-vészetű előadása.
 5.40 Szórakoztató zene.
 6.00 A szép falu építészszemmel. Vörösmarj Kálmán műszaki ta-nácsos iparügyi előadása.

6.50 Hírek.
 7.00 Táncczene.
 7.30 Ejtőernyős vagyok én. A köz-vetítést vezeti Budinszky Sándor.
 8.05 Az Operaház zenekara. Vezé-nyel Dohnányi Ernő. Közremű-ködik Müller Mária kamarané-kesnő.
 9.40 Hírek.
 10.10 Pertis Pál cigányzenekara muzsikál.
 10.50 A rádiózenekar műsorából.
 1. „Eisemann Mihály: Miss Ame-rika, előjáték. 2. Nagy Frigyes: Romantikus keringő. 3. Niemann: Modern táncszvit. 4. Küsten: Víz-esés.
 11.20 A dal mesterel.
 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

7.05 Német nyelvoktatás. Tartja: Szentgyörgyi Ede dr.
 7.25 Balya Ibolya magyar nótákat zongorázik.
 7.55 1. Zsuzsi néni. 2. Amíg a krumpoli sült. Péter Erzsébet elbe-szélései.
 8.10 Szórakoztató zene.
 8.40 A vadevezés időszereű kérdései. Gaupp József dr. előadása.
 Utána: Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.20 Két tarka óra. Olasz B műsor: 22.05 Rádiózene dalokkal.

Kedd

Május 25.

BUDAPEST I. MŰSORA

5.40 Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
 10.00 Hírek.
 10.15 Sovinszky László szalonzene-kara játszik.
 1. Rixner: Téli álom. 2. Vály Gy: Todorzó és friss. 3. Huszka: Gül Baba, egyveleg. 4. Hamory Béla: Muló szerelem. 5. Pécsi József: Keleti hangulat. 6. Provost: In-termezzo. 7. Hruby: Operettmá-mor. 8. Benatzky: Bécsi keringő. 9. Metra: Szerenád. 10. Malando: Pasodoble.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 11.15 Dalok és hangszerszólók.
 11.40 Divalludósítás.
 12.00 Harangzó. Fohász. Himnusz.
 12.10 A Mária Terézia 1. honv. gy-erzed zenekara. Vezényel Seregi Artúr.
 1. Turay Mihály: Paraszt-induló. 2. Balfe: Cigányindó, nyitány. 3. Pazeller: Herkulesfürdői emlék, keringő. 4. Fridl Frigyes: Tábor-tűznél. 5. Seregi Artúr: Húzd rá cigány, népdalegyveleg.
 12.40 Hírek.
 1.30 Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30 Honvédelmi üzenet. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 2.00 Könyvű muzsika.
 2.30 Hírek.
 2.45 Műsorismertetés.
 Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 3.00 Orlay-tánzenekar játszik.
 3.30 Gyermekdelután.
 „Falusi vasárnap”. Népi játékok-ból összeállította Némegy József-és. Előadják a gyermekszereplők és a Bezeredy-úti elemi leányisko-la zenekara Harsányi Gizzi és Né-megy Józsefné vezetésével.
 4.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
 4.45 Időjelzés, vízállásjelentés.
 5.00 A Vitézi Rend Zrínyi Csoport-jának műsora.
 5.30 A katolikus Diákközhonért. A nagybizottság alakuló ülésének

közvetítése a pesti Vigadóban. — Ünnepi beszédet mond Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, Kál-lay Miklós m. kir. miniszterelnök és Szendy Károly, Budapest szé-kessőváros polgármestere. Közre-működik az Egyetemi Énekkar. A közvetítést vezeti Hevessy Zoltán.
 6.10 Rossini: Tell Vilmos. Előadja egy szimfonikus zenekar.
 6.25 Elfelejtett vers. Tóth László el-bezélése.
 6.50 Hírek.
 7.00 A második császárság szép nap-jai. Összeállította Farkas Jenő — hanglemezekkel.
 8.05 A világirodalom gyöngyei. Vol-taire: Jeannot és Collin.
 8.30 Népszerű lesz-e? Közreműkö-dik Kelly Anna, Péczely László, Holéczy-együttes és a Rádiózene-kar Vince Ottó vezényletével.
 9.40 Hírek.
 10.10 Operettmelódiák.
 11.10 Népszínművészetek.
 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

7.05 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 7.25 Magyar nóták. Kisházy Jenő énekel, kíséri Oláh Kálmán ci-gányzenekara.
 8.00 Abbado-Viduso-Crepax kama-rahármas. Pizetti: A-dur trio.
 8.35 Tudományos nyelvünk mestere. Szilády Zoltán megemlékezése Bu-gát Párról.
 Utána: Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.20 Szórakoztató zene.

Szerda

Május 26.

BUDAPEST I. MŰSORA

5.40 Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
 10.00 Hírek.
 10.15 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 11.15 Tóth Valéria énekel.
 11.40 Történetek az állatvilágból. Hűségese állatok. Nyári Andor el-bezélése.
 12.00 Harangzó. Fohász.
 12.10 Országos Postászenekar. Ve-zényel Eördögh János.
 1. Kéler Béla: Romantikus nyi-tány. 2. Stephanides Sándor: Fe-kete fickó. 3. Lehár: Luxemburg grófja, keringő. 4. György Oszkár: Gondoladál. 5. Delibes: A forrás, szvit. 6. Lossonezy Dezső: Mozi-mozsai, szvit. 7. Ujvári József: Emden induló.
 12.40 Hírek.
 1.30 Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30 Honvédelmi üzenet. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 2.00 Szórakoztató zene.
 2.30 Hírek.
 2.45 Műsorismertetés.
 Utána árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
 3.00 A Budapesti honvéd Őrszázalaj zenekara. Vezényel Pongrácz Gé-za.
 1. Massenot: Lahore királya, nyi-tány. 2. Kiszely Gyula: Dalkerin-gő. 3. vitéz Pongrácz István: Szé-kely rapszódia. 4. Debersemann: Arenjueti ünnepély, ábránd. 5. Müller Károly: Szimfonikus tán-cok. 6. Rajter Lajos: Pozsonyi majális, részletek.
 3.30 A csodagyerekek. Szántó Károly nevelésügyi előadása.
 4.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.

4.45 Időjelzés, hírek.
 5.00 Szórakoztató zene.
 Dal, tánc, hangulat. Fellegi Teri énekel, kíséri Horváth Jenő tán-czenekara.
 5.40 Magyar tudós a háborúban. A technikai kutatás a háború és háborús gazdálkodás szolgálatá-ban. Simanek Emil műegyetemi tanár előadása.
 6.00 Honvédműsor.
 6.50 Hírek.
 7.00 Ady antológia. Ady Endre ver-sei és megzenésített költeményei. Összeállította Németh László. — Közreműködik: Medgyasszay Vil-ma, Tasnády Ilona, Somlay Artúr, Major Tamás és Kovrig Emil.
 7.40 Se szó, se beszéd — muzsika. Hanglemezetek.
 8.45 Emléket állítanak a volt m. kir-szedei 3. honvédszázad és a 3. népfelkelő huszárosztály hőseinek. A közvetítést Szegedről ve-zeti Budinszky Sándor.
 9.05 Magyar nóták. Farkas Józsa és cigányzenekara muzsikál és Horti Lajos énekel a Bodó kávéházból. Dalok: Dankó Pista: Nem fúj a szél. Népdalok: Ki tanyája ez a nyárfás; Káka tövén költ a ruca. Dóczy József: Megáradt a patak. Házunk előtt mennek el a huszá-rok. Farkas Sándor: Hajlik a ró-zsafa.
 9.40 Hírek.
 Utána löversenyeredmények.
 10.10 Ki mit szeret? Szórakoztató-zene hanglemezekkel.
 11.15 A szlovák rádió műsorából. Szórakoztató zene.

BUDAPEST II. MŰSORA

7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja Gallovani Bonaventura.
 7.15 Rossini: A hűvös bolt — balet zene.
 7.45 Bessenyei Álomország. Merényi Oszkár dr. egyetemi magántanár előadása Tarimenes utazásairól.
 8.15 Beethoven skót dalait énekl Solymossy Margit hármass kíséret-tel.
 8.40 A magyar történetírás mestere Joo Tibor dr. egyetemi magánta-nár előadása a 60 éves Székfü-Gyuláról.
 Utána: Hírek.

KÜLFÖLD

Olasz A műsor: 20.20 Szórakoz-tató zene.

Csütörtök

Május 27.

BUDAPEST I. MŰSORA

5.40 Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
 10.00 Hírek.
 10.15 Zenekari művek.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 11.15 Gombás Ferenc gondolkászik.
 11.40 Külföldi híradó.
 12.00 Harangzó. Fohász. Himnusz.
 12.10 Illiczky László szalonzeneka-ra játszik. 1. Lincke: Nakiri ja-koalma. 2. Kiss Angyal Ernő: Dal. 3. Micheli. Olasz dalegyve-leg. 4. Becco: Szerelmi legenda. 5. Járny Richárd: Májusi álom. 6. Sidney Jones: Gésák, egyveleg.
 12.40 Hírek.
 1.30 Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30 Honvédelmi üzenet. A Vörö-szerzet bajtársi rádiószolgálat.
 2.00 Magyar nóták. Vinczellér Já-nos énekel, kíséri Horváth Dudás József cigányzenekara.
 Dalok: Teghe-Gerber Miklós: Fut a patak. Népdalok Tele van a csipkebokor virággal; Sűrű csillag ritkán ragyog. Azért csil-

lag; Kéket nyitlik; Káposzta, ká-poszta.
 2.30 Hírek.
 2.45 Műsorismertetés.
 Utána árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 3.00 Beszkart-zenekar. — Vezényel Müller Károly.
 4.00 Láthatatlan rabszolgánk. (Az energiák). Moravék Endre dr. elő-adása. Köznevelődési előadásszo-rozat.
 4.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
 4.45 Időjelzés, hírek.
 5.00 A lakóházak tűzvédelmének leg-újabb rendeletei. A Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi Csoport főnökségének közleménye.
 5.15 Olasz dalok.
 5.45 Kertészeti időszereű tanácsadó. Karmacs Bertalan m. kir. kerté-szeti akadémiai rk. tanár elő-adása. A földművelésügyi minisz-terium rádióelőadássorozata.
 6.10 Hegedűs Miklós hegedül. Francia szerzők művei.
 6.35 A kétszázszázötven Batatonfü-red. Szekeres Bónis, Balatonfüred főkörmányzójának előadása.
 6.50 Hírek.
 7.00 Dalok a kórterem. A közvetí-tést a győri hadikórházból ve-zeti Budinszky Sándor.
 7.45 Rádiózenekar. Vezényli Páni Tibor.
 9.00 Szerelem. Jelenet. Mórincz Zsig-mond elbeszélése; Irta: Komá-romi József Sándor. Rendező Bar-si Ödön.
 Személyek: A tanár — Nagy István; Asszonyka — Sándor Iz-; Misi — vitéz Benkő Gyula.
 9.15 Részlet Fischer Edwín máre-24-i vigadóbeli hangversenyéből.
 9.40 Hírek.
 10.10 Szórakoztató zene.
 10.50 Zenekari művek.
 11.15 Könyvű muzsika.
 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

7.05 Francia nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
 7.25 Wagner: Siegfried rajnai útja. Előadja egy szimfonikus zenekar.
 7.40 Külföldi magyarok hazatelepi-tett gyermekel. A közvetítést ve-zeti Gyulai László.
 8.00 Beethoven: Coriolan — nyi-tány. Előadja az Operaház zene-kara, vezényel Rajter Lajos.
 8.10 Ökörhálózás az Északon. Mol-nár Gábor előadása.
 8.35 Magyar dalok. Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál és Or-bán Sándor énekel a Metropol-kávéházból.
 Utána: Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.20 Szórakoztató zene.

Péntek

Május 28.

BUDAPEST I. MŰSORA

5.40 Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
 10.00 Hírek.
 1. Dostal: Egyveleg Stolz művel-ből. 2. Köszegi Pál: Eji zene. 3. Szánó Jenő: Stefánia keringő. 4. Siedo: Nyári szvit. 5. Fényes Szé-bolcs: Szép volt, fiúmdal. 6. Máté István: Szeszély, hegedűszóló.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 11.15 Zenekari művek és hangszer-szólók.
 11.40 Emlékezés Rákosi Szilárdra, szü-

EURÓPA ELSŐ VASÚTVONALA

150 évvel ezelőtt, 1793 májusában született Prágában Franz Anton von Gerstner lovag, Európa első vasútvonalának megépítője

Az ifja Anton Gerstner mernök és a bécsi polytechnikai intézet praktikus geometriai tanára atyjától örökölte egy vasútvonal építésének terveit. A Duna és a Moldva öcsökötéséről lett volna szó, amely nemcsak személynél, hanem teherforgalom lebonyolítására is szolgált volna. Gerstner először a bécsi Práterban állított fel egy 3 km hosszú kísérleti vasutat, amely 1820-ban heteken keresztül nagyüzemi szállításra jelentette a bécsieknek és városszeretői mindentüszintén „egy boldog” kísérletességéről.

Javítsa rádióját szakemberrel forduljon FERENCZY rádiólaboratóriumához, Cegléd-u. 1. Telefon 38-35

- 12.10 Sovinszky László szalonzenekara játszik.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

- 8.30 Öszinte beszéd.
8.00 Magyar melódiák.
Szórakoztató zene hangszerekről.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a ferencsek bejárás templomából.

- 12.00 Harangzó, Fohász.
12.10 Meles Béla zenekar.
1. Lehár: Pesti nők, nyílány.
2. Beck Ferenc: Orgonavirágzás, keringő.
3. Armandola: Modern balladiszvit.
4. Yoshitomo: Japán szvit.
5. Pongrácz Géza: Magyar szvit.

BUDAPEST II. MŰSORA
7.05 Gyorsrétanfolyam. Tartja Szabó Géza.
7.30 Bécsi dal - bécsi tánc. Hangjáték három felvonásban. Utána: Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA
6.50 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
7.15 Hargittól a Hortobágyig. A debreceni Egyetemi Ifjúság Irodalmi estjének közvetítése az Arany Bika-szálló nagyteremből. Utána: Hírek.

Szombat
Május 29.
BUDAPEST I. MŰSORA
6.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
8.40 Ebrezítő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 Zenekari művek.
11.10 Nemzetközi vízfélzsolgálat.
11.15 Katona Lajos énekel.
11.40 Színes képek az orosz harcstérről. Dr. vitéz Tölgy Gyuláné előadása.
12.00 Harangzó, Fohász. Elnyom.

Vasárnap
Május 30.
BUDAPEST I. MŰSORA
7.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene:
1. Mihályi Kálmán: Székely himnusz.
2. Liszt: Magyar rohaminduló.
3. Halinos László feldolgozása: a) Csillári hegyek alatt; b) Erdő, erdő; c) A jó lovas katonának (Budai Dalárda).
4. Hubay: Zephyr, hegedűszó.
5. Kacsóh: Rákóczi megtérése (Udvardy Tibor).
6. Kodály: Hány János, közzene.
7. Huszka: Mária főhadnagy kardballada (Honthy Hanna és Solthy György).
8. Figedy Sándor: Kuruc dalok és táncok.
9. Bárdos Lajos feldolgozása: a) Horthy Miklós táborában; b) Horthy Miklós én is a tied vagyok.
10. Gróf Andrássy Tivadarné: Krasznahorka büszke vára (tárogató: Vidák Béla).
11. Egressy Béni: Klapka-induló.
8.15 Hírek.
8.30 Öszinte beszéd.
8.00 Magyar melódiák.
Szórakoztató zene hangszerekről.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a ferencsek bejárás templomából.
A szentbeszédet mise közben Fekes Tibor dr. szegedi piarista tanár mondja.
11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén levő görögkatolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet evangélium után Kricsfalussy Ferenc dr. segédlelkész mondja.
12.15 Levente-műsor.
A gyulai leventefejűség házatáján dékáz három hadiárvának. Az ünnepe keretében vitéz Bély Alajos altábornagy, az ifjúság országos vezetője elölthözben tüntet ki hadiárványt az „Apámat adtam a hazáért” jelvényvel. Közvetítés Békésgyuláról. Beszél Budinszky Sándor.
1.00 Hősök napján. Bevezető mond vitéz Somogyváry Gyula. A verset elmondja Greguss Zoltán.
1.45 Időjelzés, hírek vízállásjelentés.
2.00 Művészlemez.
3.00 Időszéri gazdasági tanácsadó. A földművelésügyi minisztérium rádióadássorozata.
3.45 Mikrofonnal a filmetek nyomában. Közvetítés a Magyar Film-irodából.
4.30 Hírek magyar, német, román, szlovák és ruszin nyelven.
5.00 Magyar hősök emlékezete. Rendezi a Magyar Katonai Irodák Köre. Közreműködik vitéz Szinay Béla nyug. altábornagy, Sgardelli Cézár nyug. alezredes, Berki János, Lukács Margit és Ungváry László.
5.30 Katonákról katonáknak. Közreműködik Nagykovácsy Ilona, Háromy Imre, a Légierők fűvőszene-kara és Enekkara Doroszlai Károly vezényletével.
6.20 Beszámoló a Földmívelésügyi Asszony felhívására a hadbavonulatok hozzátartozói támogatására beérkezett adományok felhasználásával. Tarnaváry Árpád vezérőrnagy előadása. Utána: Szimfonikus-zene.
6.50 Hírek.
7.00 Horthy Miklós katonája va. gyok. Solthy György énekel, kíséri Bura Sándor és cigányzenekara. Dalok: Sándor Jenő: Horthy Miklós katonája vagyok. Kéry Gy. Túl a Dunán, Baranyában. Vitéz Kókay István: Messzi van a nyír-egyházi kaszárnya. Révfy Lajos: Holló lovam lábnyomát. Népdalok: Edes kedves tekintetes; Réten, réten. Murgács Kálmán: Körszűrű nagyvárból. Népdal: Ha meguntál; Lengyel Miska: Jaj, de hamis a maga szeme. Járósi Jenő: Kukorekapálás.
7.25 Hangképek vasárnap sportjától.
8.05 Gézy Barnabás zenekarának műsorából.
8.20 Rég volt - szép volt. Részletek Lehár Ferenc Pacsirta című operettből. Az összekötő szövegét írta: Kiszely Gyula. Elmondja Ajtay Andor.
9.40 Hírek. Utána Sport- és löversenyeredmények.
10.15 Táncezen.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA
10.00 Mindenből egy keveset.
12.00 Ezeréskék és kajakosok Szent Kristóf ünnepe.
12.15 Kamarahármas.
3.00 Szórakoztató zene.
3.45 Régi magyar színeszet. Előadás.
4.15 Magyar- finn művészesere.
5.00 Az Operaház előadásának ismertetése és közvetítése. „Tristan és Isolda”. Utána: Hírek.

A mezőgazdasági gépek igazságos és célszerű elosztása

A nagyobb mezőgazdasági gépek vételének, illetve eladásának engedélyeztetése a mezőgazdasági gépipar gyártási programját nem érinti. Az Ipari Anyaghiatalom 1943. évre is megállapította a gyártandó mennyiségeket abban a keretben, amelyet a nyersanyaghiányt lehetővé tesz. E gyártási program kiszabása a földmívelési és iparügyi miniszterek egyetértésében történt és körrőlbelül fedezte a tényleges szükségletet. A rendelkezések tulajdonképpen az a célja, hogy az indokolatlan és túlhajtott gépvásárlásokat megakadályozza és a mezőgazdasági gépeket azoknak juttassa, akiknek a többtermelés, üzemszerűsítés céljából tényleg szükségük van ezekre a gépekre.

Három olimpiabajnok -- három bajárst

Egy német haditudósító naplójából
A háboruban kártyalaphoz hasonló tanak az emberk. Néha messze elkerülnek egymást, néha meg véletlenül összetalálnak. Kártyalaphoz hasonlóan... Egy ilyen érdekes találkozásról akarok beszámolni, midőn három világhírű sportoló útja keresztelte egymást pár percig.
A keleti arcvonal egyik parancsnokán történt. Azon a napon megint mozgalmas élet volt itt. Küldöncök jöttek és mentek, parancsok hangzottak, a levegő telve titokzatos feszültséggel. A telefonközpont alig győzte a munkát. Kérdések, jelentések, löszérigénylések egész tömege zúgott keresztül a huzalokon, ma mindenki a leg sürgetsebbnek kért kapcsolást. A magas karsus hadnagy, aki a majdnem szétrobbanó készülékek zavarát lecsapolta, szüntelenül dolgozott. Alig pillantott hát fel, midőn egy erőteljes, középmagasságú tizedes - harmincévesnél valamivel több - belépett a szűk helyiségbe és keményen jelentette: „Hadnagy ur, Steffens tizedes aláza tosan jelentem, a vonalvizsgáló járőr kész!” Gondolataiba merülve nézte tovább a hadnagy az előtte fekvő térképzetet, majd hirtelen felkapta a fejét, ránézett a tizedesre, és mosolyogva megszólalt. „Hát te hogy kerülés ide, Steffens?”
Az első pillanatban elámulat tizedes szöveg se tud jutni örmében, de a hadnagy csontja csak úgy ropogott a nagy készsúlytásában. Mennyi község élmény jutott eszükbe, ha egymásra néztek! A tizedes nem volt más, mint Steffens Walter olimpiabajnok a tornában és a hadnagy Steock Gerhard, aki a gerelyvetést nyerte meg 1936-ban. Nem is kellett megemlítenem, hogy ez a vonalvizsgáló járőrparancsnok a leg-rövidebb időn belül biztosította minden vonalon a zavarmentes beszélgetést hadnagy-bajtársra örmérem.
Az esemény magába véve nem is lenne olyan feltűnő, ha nem hallanánk a folytatást. Midőn az esti órákban megint összejött egy pár perc beszélgetésre a két olimpiabajnok-katona, még egy harmadik is odatért a parancsnokságra, akinek mellett szintén aranyérem díszíti: a lovagekeresztes von Oppelin báró. Igaz, hogy kissé magasabban a rangban, mint a másik kettő, de az ezredes úr örmé nem volt kisebb az övékének. A világhírű lovas ebben a háboruban motorra cserélte ki a lovát. A keleti arcvonal elhárító csatájában legendás hősiességgel szállt szemben ezredével a bolszevista tömegek ellen. Alig néhány páncélosal semmisítette meg az ellenfél egyik gyalogezredét. Eppen e harcokból tért vissza az ezredes. Rövid pihenő közben még gyorsan fel akarta hívni a hadosztályparancsnokságot. Az irodába lépve ott áll előtte két bajnoktestvére, aranyérmes sport férfiak mint ő, egyazon babérral koszorúzottak... És íme: a tisztán szolgálati ügyből öt perc olyan vidám csereget lett, amire még nem igen volt példa a keleti arcvonalon! (TPK)

